

УДК 811.161.2(075.2)

Б 90

*Схвалено для використання у закладах загальної середньої освіти
комісією з педагогіки та методики початкового навчання
Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України
(лист ІМЗО від 28.11.2018 р. № 22.1/12-Г-1022)*

Будна Н.О.

Б 90

Українська мова. Супутник букваря. Від А до Я : 1 кл. / Н.О. Будна. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2020. — 96 с.

ISBN 978-966-10-5665-6

«Супутник букваря. Від А до Я» — це універсальний посібник для вироблення навичок читання та розвитку мовлення в період навчання грамоти. Відповідає Державному стандарту початкової освіти, типовим освітнім програмам і підручнику «Українська мова. Буквар. 1 клас» (автори М.С. Вашуленко, О.В. Вашуленко).

Запропоновано вправи на звуковий аналіз слів, друкування букв, складів, слів, розширення кута зору під час читання. Дібраний матеріал сприяє розвитку мовлення, логічного мислення, читацьких навичок, формуванню пізнавальної активності учнів, збагачує словниковий запас, допомагає проводити диференційовану роботу під час опанування грамоти.

Для учнів 1 класу, учителів початкових класів, батьків.

УДК 811.161.2(075.2)

Охороняється законом про авторське право. Жодна частина цього видання не може бути відтворена в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.

УВАГА!

Завантажуйте безкоштовний інтерактивний додаток, використовуючи детальну інструкцію, за посиланням:

bohdan-digital.com/009913

Технічна підтримка: (0352) 52-06-07, 067-352-09-89;
admin@bohdan-digital.com

Навчальне видання

БУДНА Наталя Олександрівна

УКРАЇНЬКА МОВА

СУПУТНИК БУКВАРЯ. ВІД А ДО Я

1 клас

Головний редактор *Богдан Будний*

Редактор *Марія Мигаль*

Художник *Володимир Басалига*

Технічний редактор *Неля Домарецька*

Комп'ютерна верстка *Галини Кузів*

На обкладинці використані фото з інтернетджерел:

<https://karpaty.love/places-objects/ozera-karpat/4-ozero-synevyr.html>

<https://guide.karpaty.ua/uk/places/synevyr>

Підписано до друку 08.09.2020 р. Формат 70х84/16. Друк офсетний. Гарнітура Pragmatica.

Папір офсетний. Умовн. друк. арк. 6,48. Умовн. фарбо-відб. 6,48.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 4221 від 07.12.2011 р.

Навчальна книга – Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008

тел./факс (0352)52-06-07; 52-05-48

office@bohdan-books.com www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-5665-6

© Навчальна книга – Богдан, 2020

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ:

— прочитай

— вивчи

— з'єднай

— подумай

— запиши

— добери

— розкажи

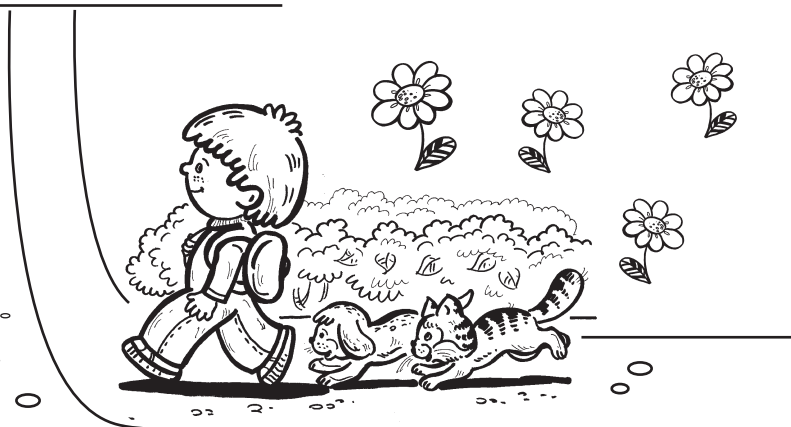
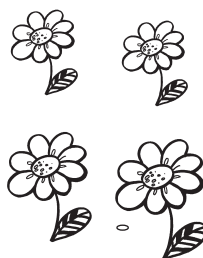
— намалюй

— завдання
підвищеної
складності

Здрастуй, школо!

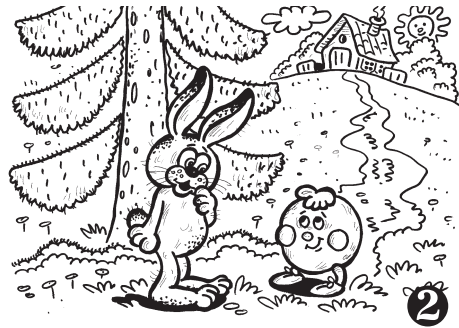
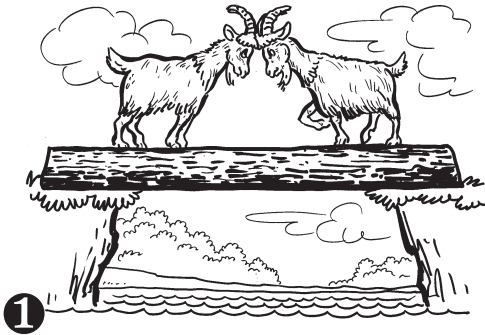
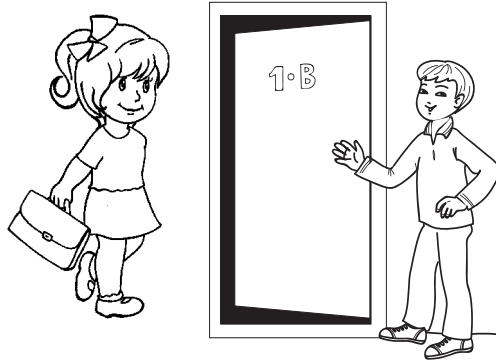
1.

1

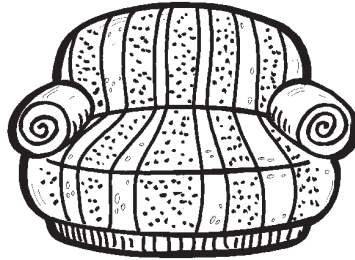
Я вчуса знайомитися, спілкуватися

1.

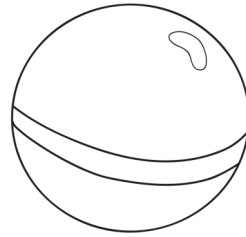
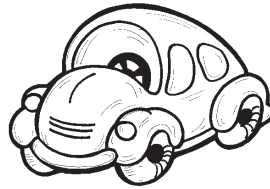

Ознайомлююся зі словами —
назвами предметів. Що?

1.

2.

3.

3

Ознайомлююся зі словами — назвами дій.
Що робить?

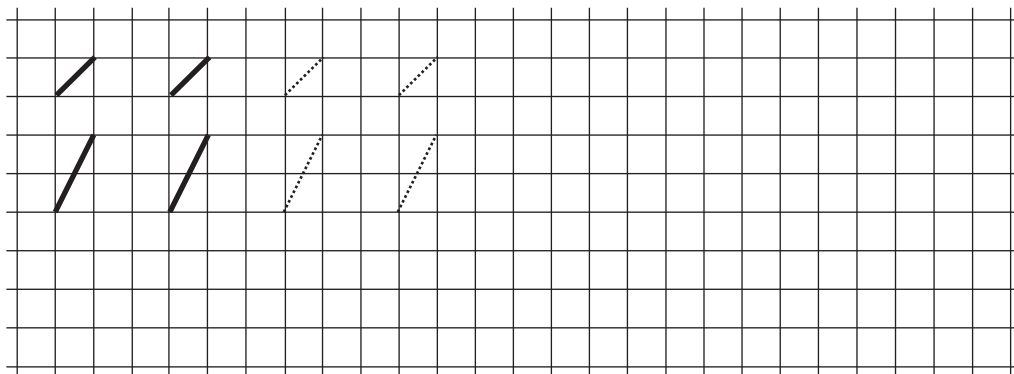
1.

2.

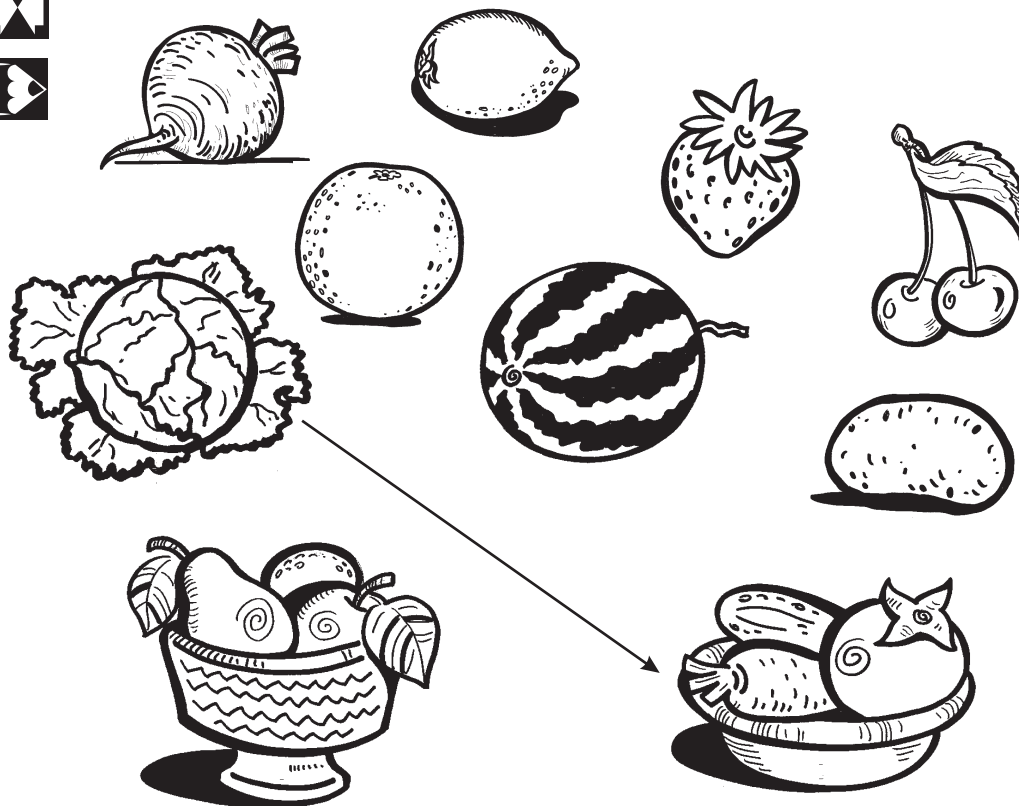
3.

Ознайомлююся зі словами — назвами ознак.

1.

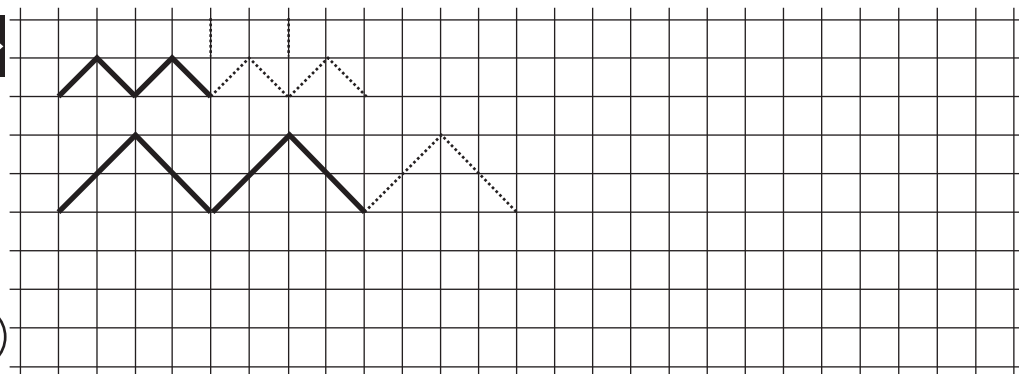
Який? Яка? Яке? Які?

2.

6

**Ознайомлююся зі словами, якими
називають кількість предметів.
Скільки? Який за порядком?**

1.

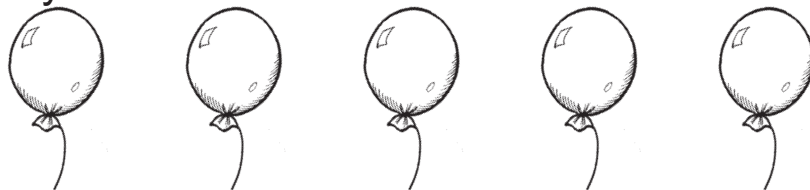
Скільки звіряток зустрілося на лісовій галявині?

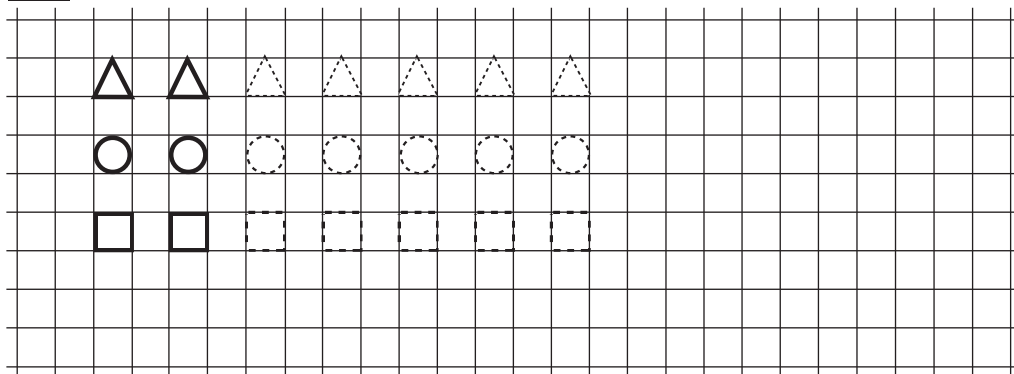
2.

Скільки кульок намальовано? Першу кульку зафарбуй жовтим олівцем, другу — зеленим, третю — червоним, четверту — оранжевим, п'яту — синім.

3.

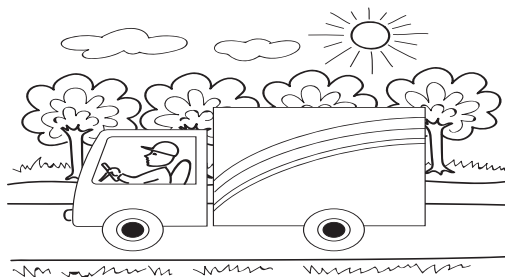

Досліджую речення

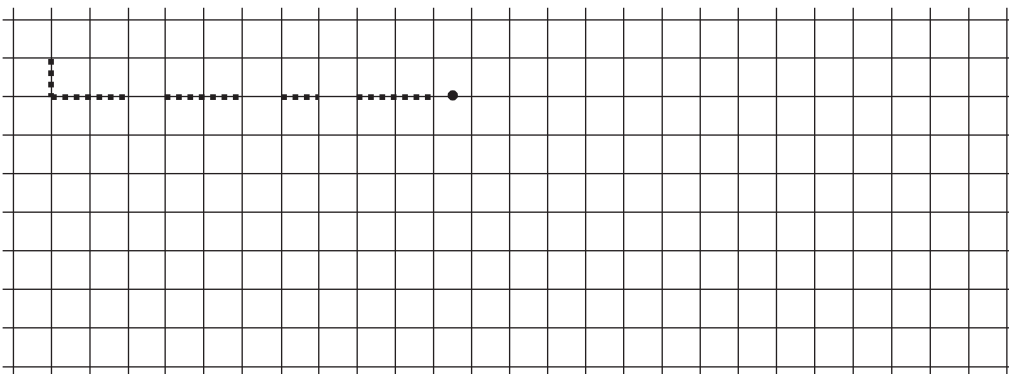
1.

2.

3.

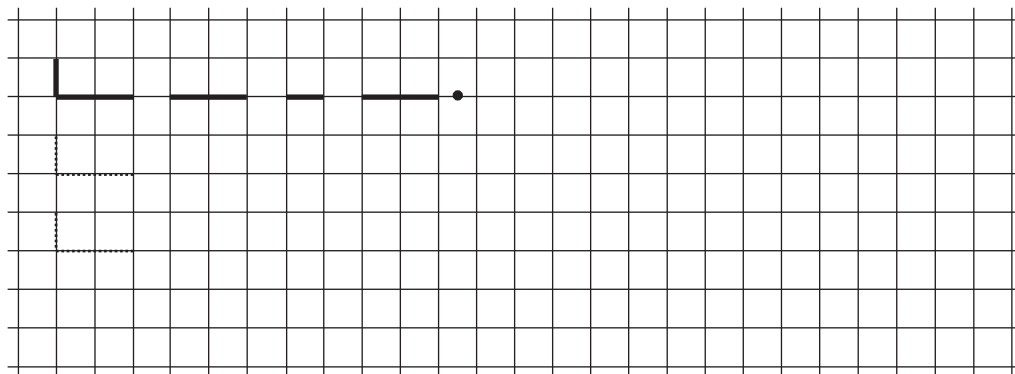

Ознайомлююся зі службовими словами

1.

2.

1. **Ділю слова на склади. Ознайомлююся з наголосом у словах**

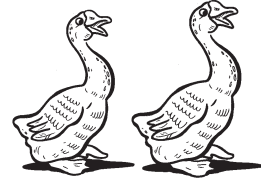
--	--

--

--	--	--

--	--

2.

--	--

--	--

--	--	--

--	--	--

3.

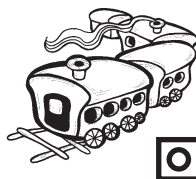

--	--

--	--	--

Спостерігаю за немовними звуками і звуками мовлення. Розрізняю голосні і приголосні звуки

1.

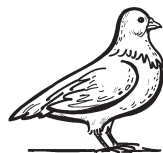
У-у!

2.

3.

4.

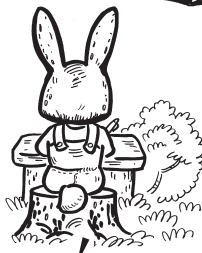

Розрізняю тверді і м'які приголосні звуки

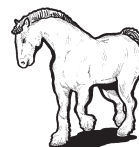
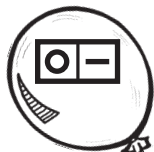
1.

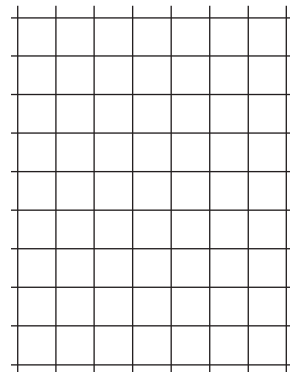
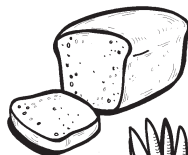
2.

3.

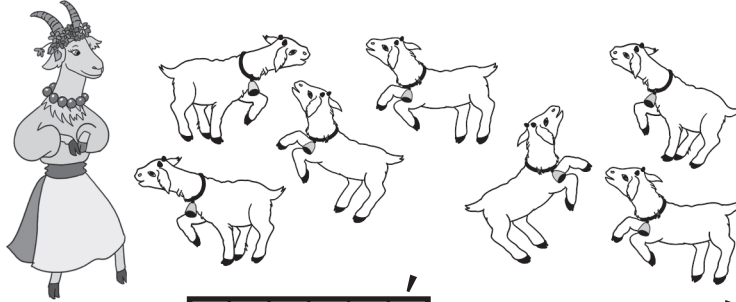

4.

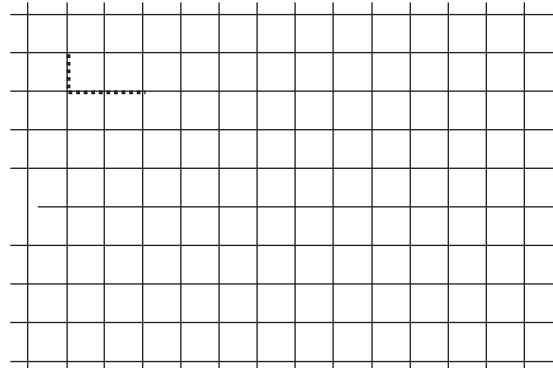

Аналізую звуковий склад слів

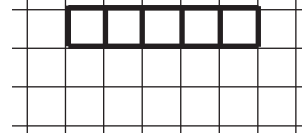
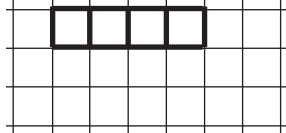
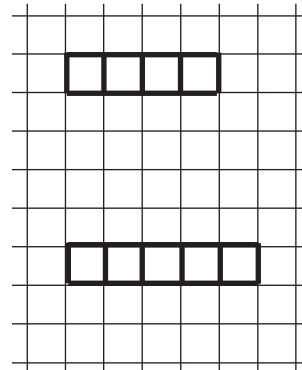
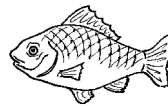
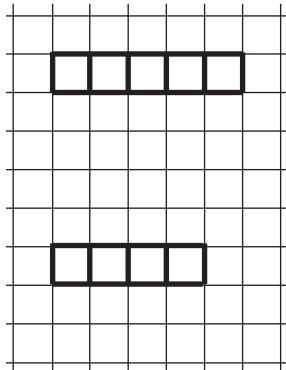
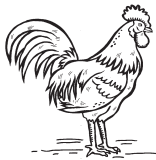
1.

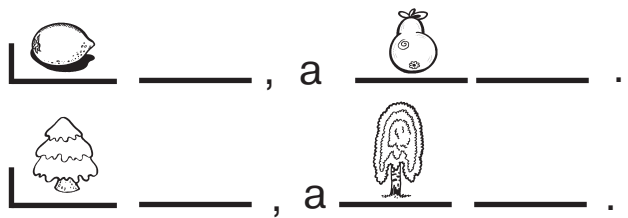
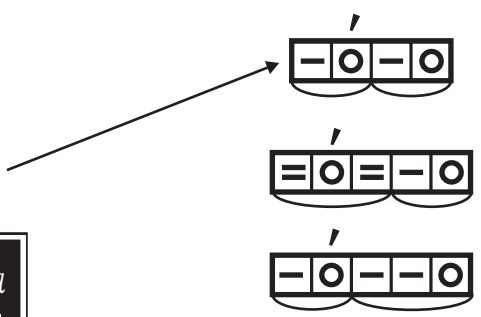
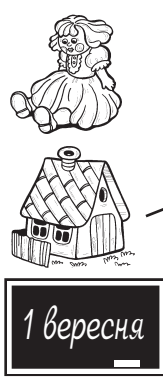
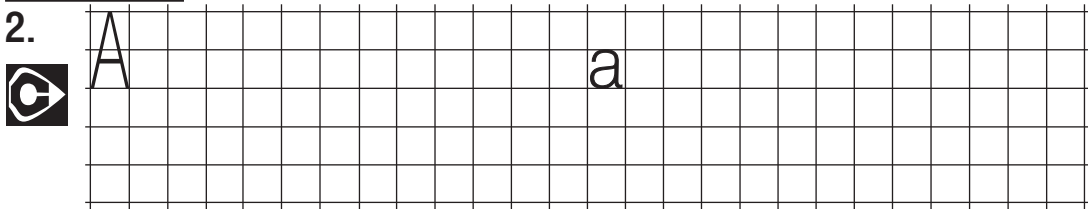
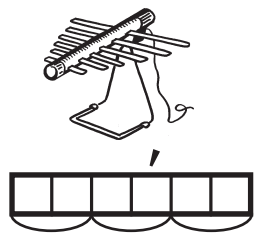
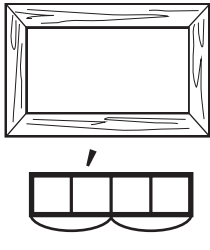
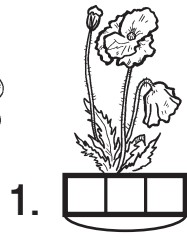
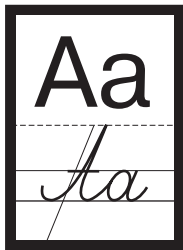

2.

3.

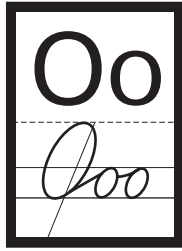

СКОРОМОВКА

А дідусь Опанас
 нам купив ананас.
 Тож приходьте до нас —
 почастуємо вас.

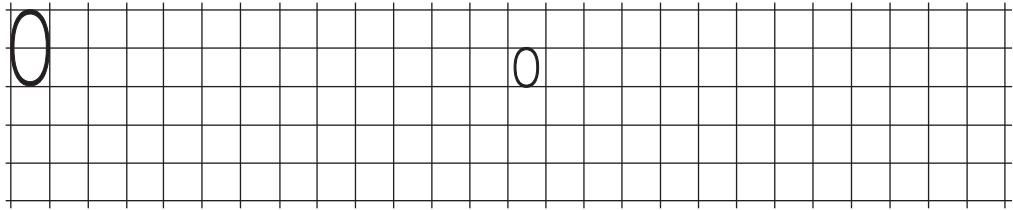

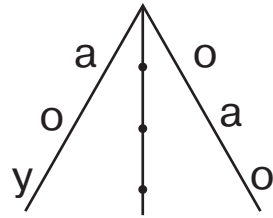
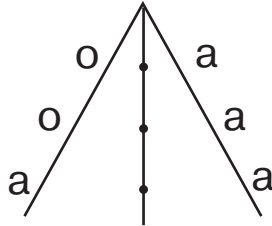
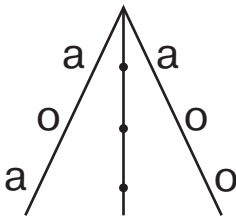
1.

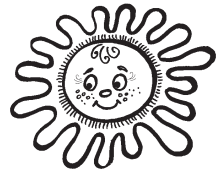
2.

3.

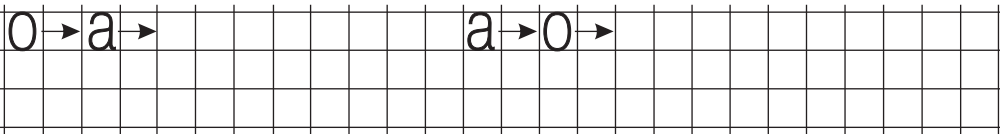
4.

5. **Склади казку.**

6.

7. **Хто зайвий?**

8.

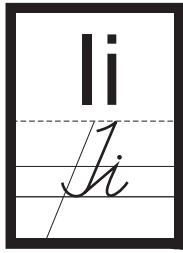
Осел по вулиці гаса —
осла ужалила оса.

Ой, боляче!.. Отож, малята,
осу і вам не слід чіпати.

Анатолій Камінчук

СКОРОМОВКА

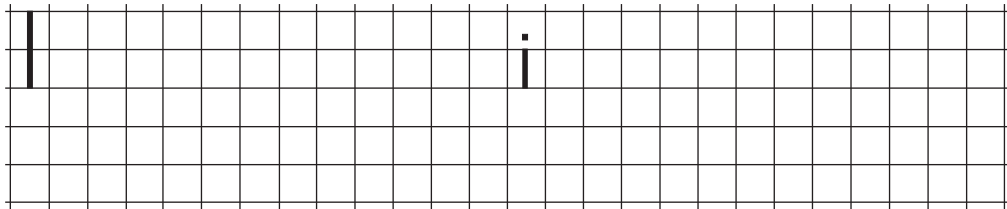
Ворона сороці намисто купила,
в намисті сорока намистинки лічила.

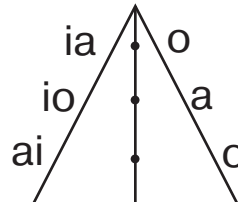
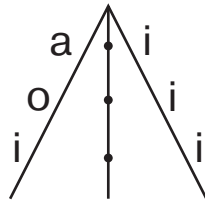
1.

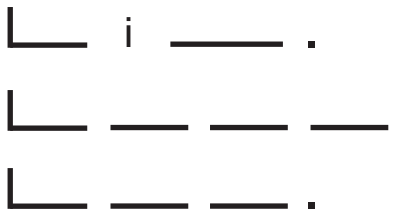
2.

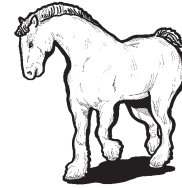
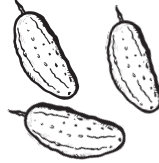
3.

4.

5.

6.

і

—

і

—

і

—

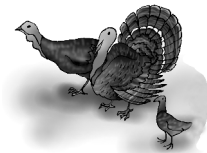
7.

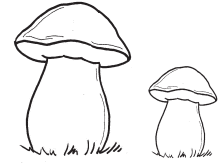

БЕЗКІНЕЧНА

Ішов індик з індичкою,
ішов понад водичкою.
А за ними — індичатко.
Починаймо все спочатку.
Ішов індик з індичкою...

Варвара Гринько

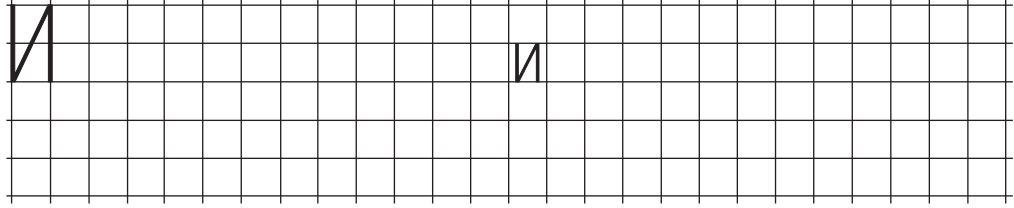
1.

--	--	--	--	--

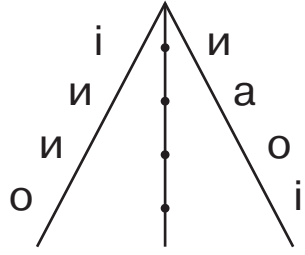
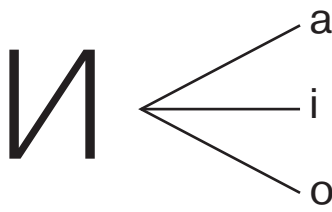
--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

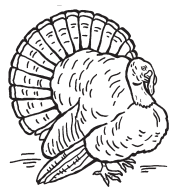
2.

3.

4.

— и, и.

— о, о, а.

— о, а.

— а, и, а.

5. **Склади оповідання.**

_____.

_____.

_____, _____, _____.

6.

и → о →	і → и →
а → и →	а → о →

7. **Що зайве?**

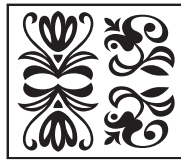
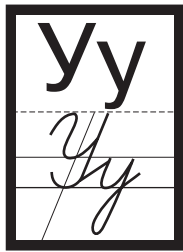

8.

СКОРОМОВКА

Пиляв Пилип поліна з лип.
Притупив пилку Пилип.

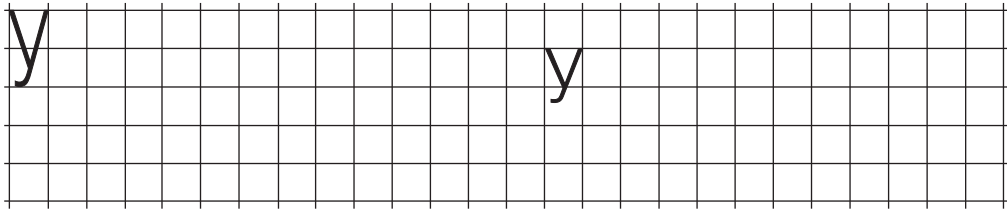

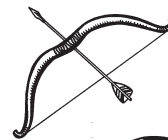
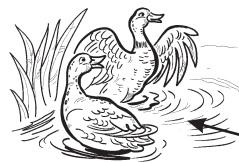
1.

2.

3.

4.

y

y

y

5.

у → а

у → о

а → у

о → у

6.

-У-у-у!

-У-а!

-А-у!

7. Що зайве?

у

8.

У долині жив удав.

Удавав, що він все знав.

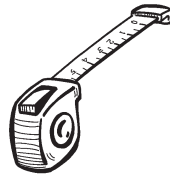
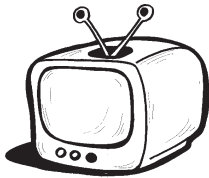
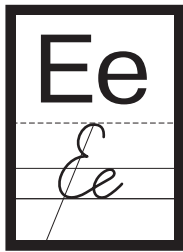
Удавав, що все умів.

У траві хвостом вертів.

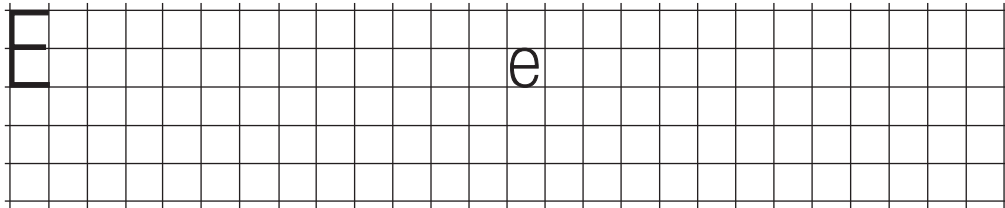

Ганна Чубач

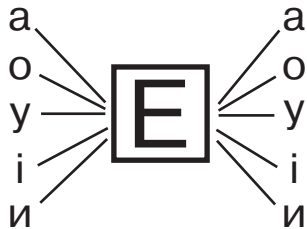

1.

2.

3.

е

е — е — е

е — а

а — е — а

е — о

о — е — о

е — у

у — е — у

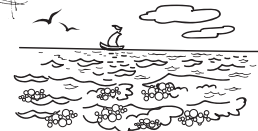
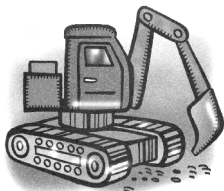
е — і

і — е — і

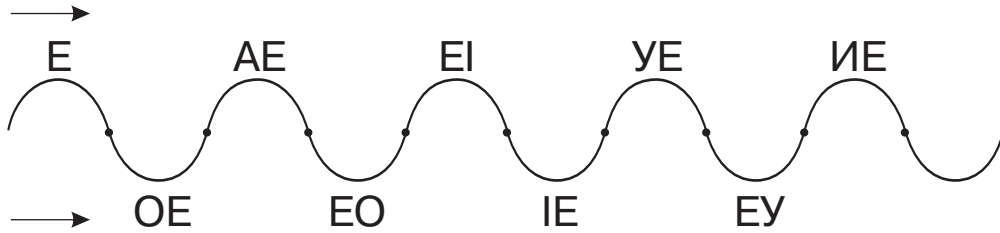
е — и

и — е — и

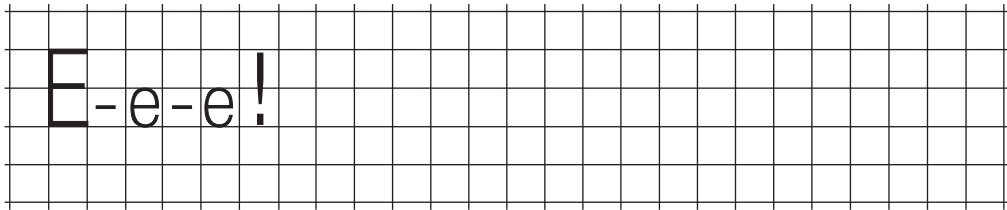
4.

5.

6.

7.

СКОРОМОВКА

Летів перепел перед перепелицею,
перед перепелятами.

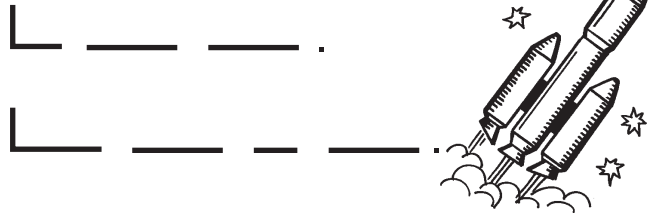
8.

На дереві:

У ракеті:

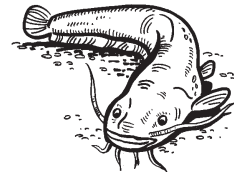

9.

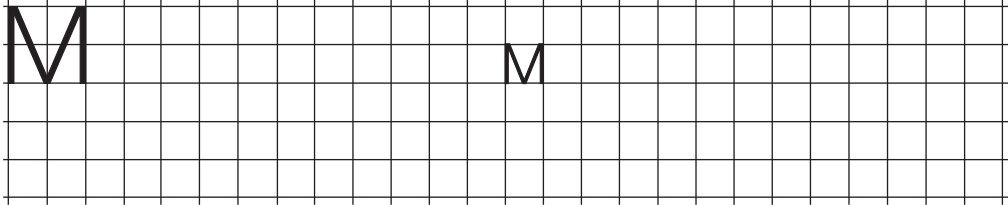
ЛІЧИЛКА

Еники-беники їли вареники,
еники-беники, квас,
вийшов маленький Тарас.

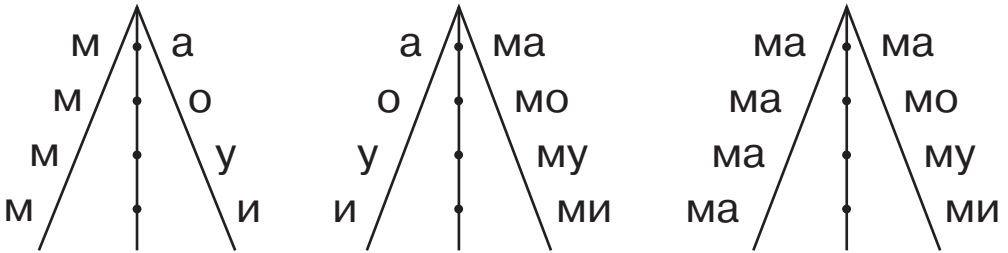

1.

2.

3.

4.

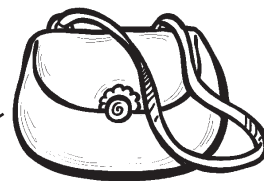
Мама _____ .

У мами _____ .

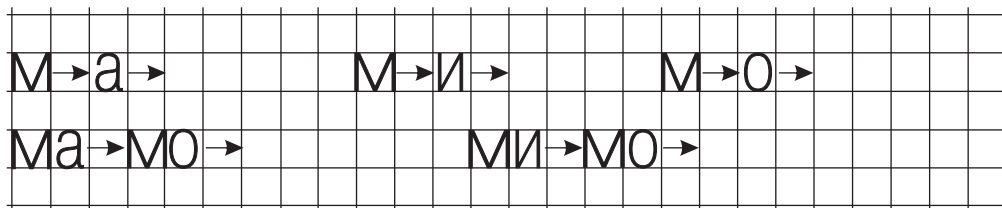
Ми _____ .

_____ мама _____ .

5.

6.

7.

СКОРОМОВКА

Мила милитись не вміла,
мила мило з рук не змила.

Грицько Бойко

8.

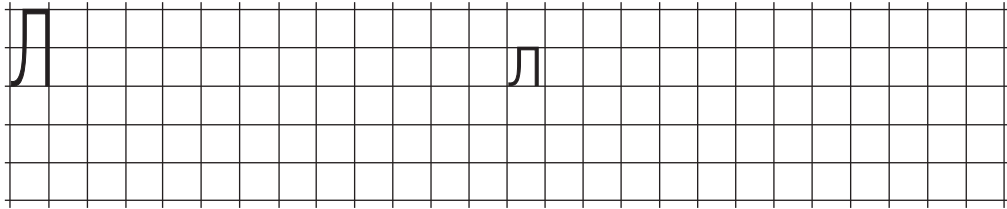
Мавпенятко мовить: «Мамо,
масла, моркви, маку мало.
Миска, мамочко, мілка,
мало містить молока».

Ганна Чубач

1.

2.

3.

а о у и і е Л і и о у а е

ма ла ми ма ла ло ло ли ла ми ма ла ла ла

4.

У Алли і Олі .

У Алли мало.

У Олі — .

— Алло, — !

5.

ма → ла →

ми → ло →

ма → ли →

ма → лі →

6.

ма → лі

ми → ло

ли → ли

ло ла

7.

З якої це казки?

8.

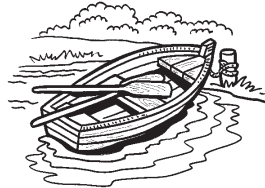

СКОРОМОВКА

Лиска лащить лисеня,
а лосиха — лосеня.
Лев ласкаво лапою
левеня поляпує.

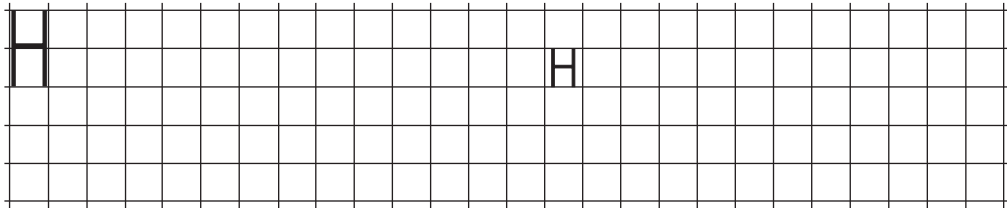
Юрій Кругляк

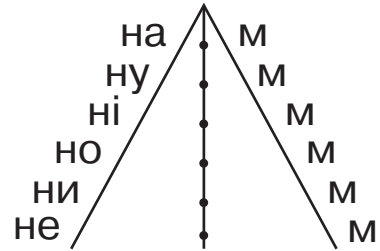
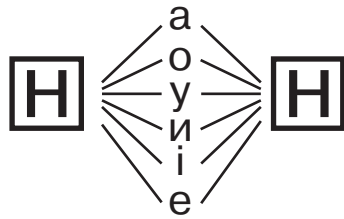

1.

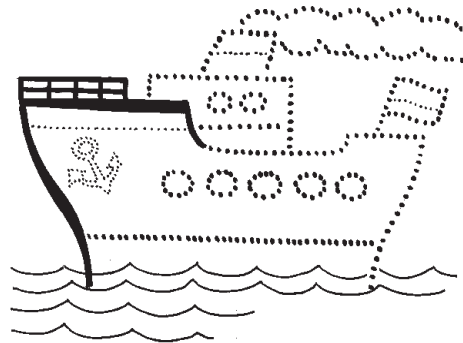
2.

3.

4.

у _____

5. Ні → на →
 Ін → на →

а о у і и
 Н
 а о у і и

нам мама лин
 ним мамо лан
 нами Ніна Ліна
 ними Ніно Ніла

7.

Он Ніна і мама.

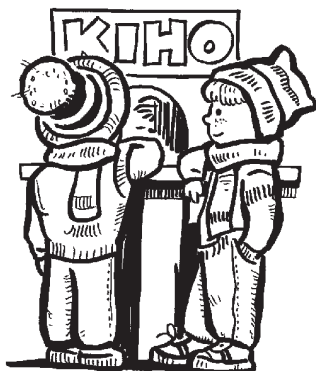
У мами .

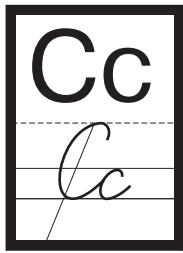
— На, Ніно, .

Мама — Ніні — .

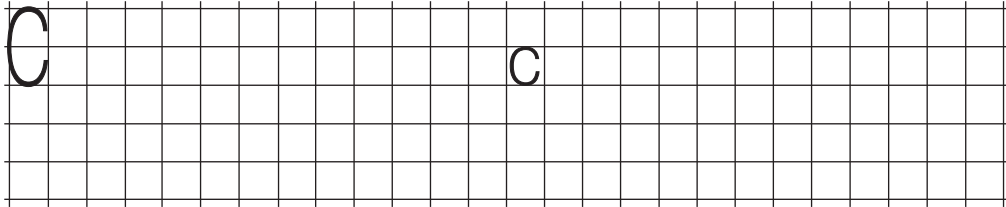
8. З якої це казки?

1.

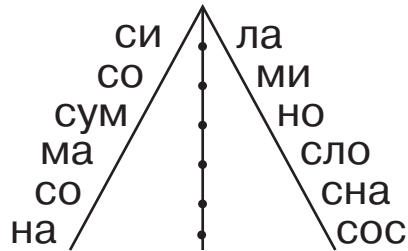
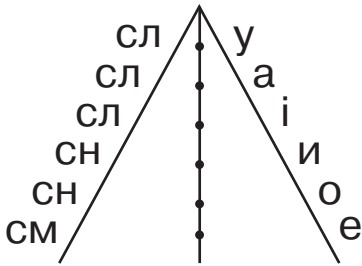
2.

3.

	а	о	у	и	і	е
М	ма			ми		
Н		но			ні	
Л			лу			ле
С	са			си		се

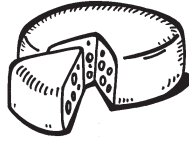
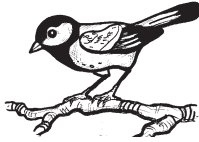
4.

У ЛІСІ

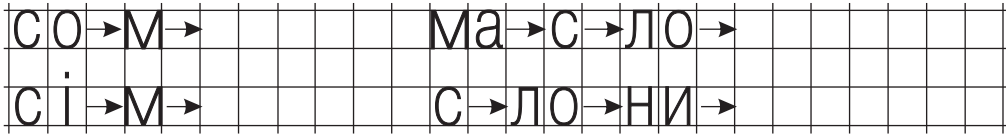
Семен і Ліна і ли у соснои ліс. о-
ни иали суниі. На сосні сиіла соа.
она иилас на Семена.

Семен _____ соу Ліні.

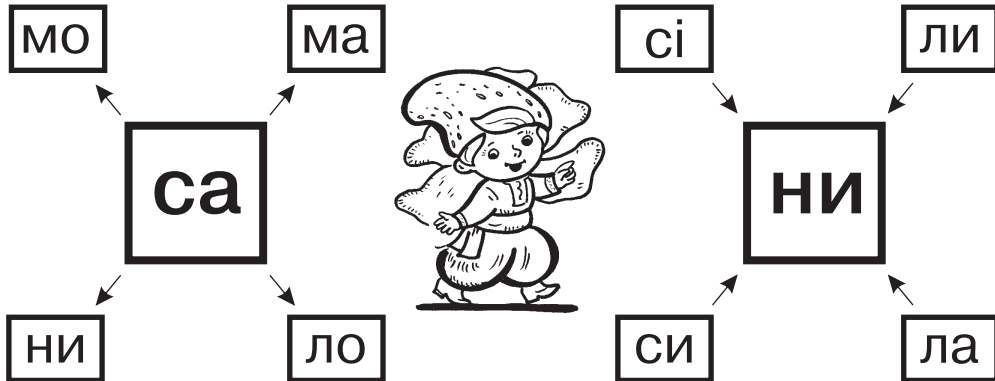
5.

6.

7.

8.

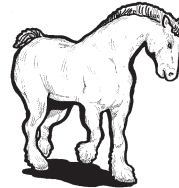
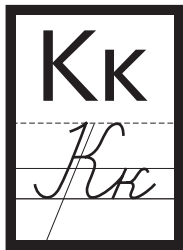
СКОРОМОВКА

Косар скошив весь овес.

Сіло сонце на сосну,
сонно мовило: «Засну!».
Сосни сонечко гойдали,
сосни сонечко благали:
— Сонце, сонечко, не треба,
стане темно нам без тебе.

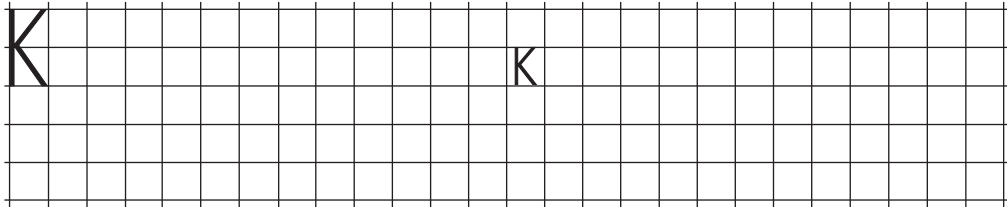

Ганна Чубач

1.

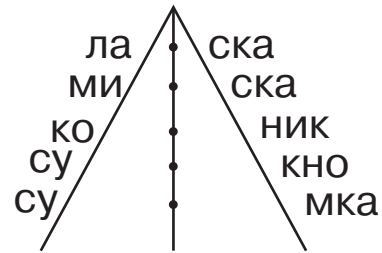
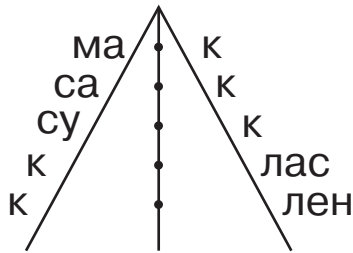
2.

3.

	а	о	у	и	і	е
кл	кла		клу		клі	кле
ск		ско			скі	
нк		нко		нки		нке
км	кма		кму		кмі	

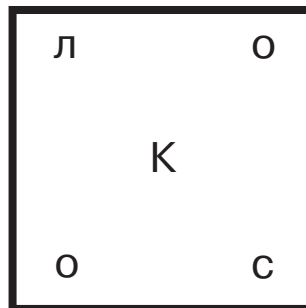
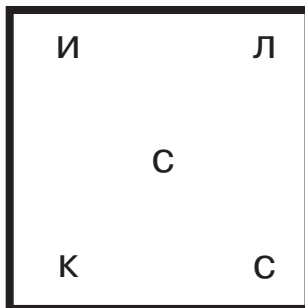
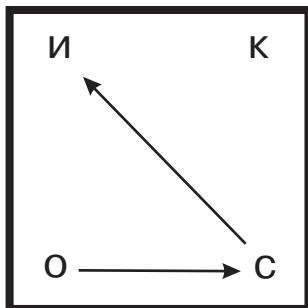
4.

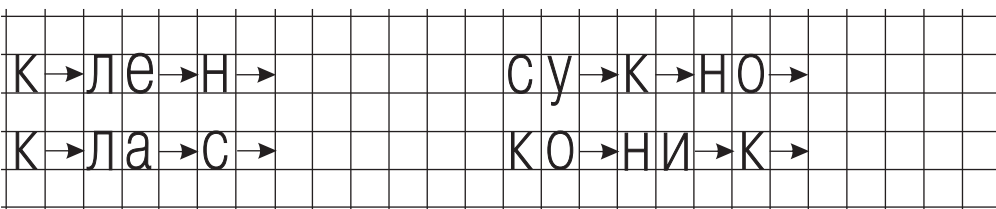
ЛИСКА

У нас ко о а Лиска. Килина і Микола су-
 или Лис і сіно. Килина склала сіно на ку-
 у. А Микола носи у са а . Ми амо
 ко о і сіно, а она нам — молоко.

5.

6.

СКОРОМОВКА

7.

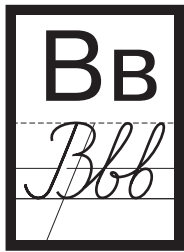

Клює курка крупку.
Крупка дрібненька, курка рябенька.
Грицько Бойко

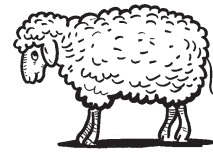
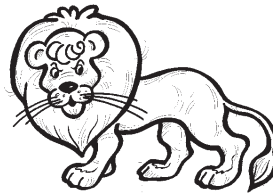
8.

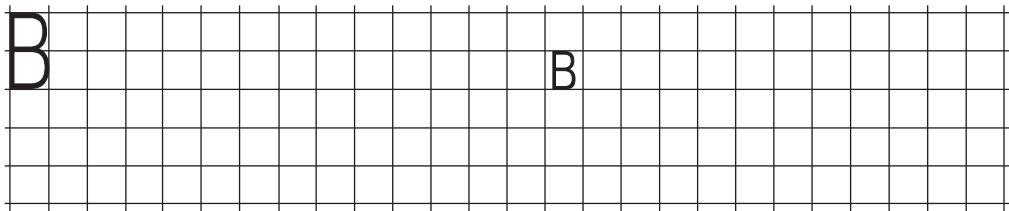
Клава котика катала
на калиновім візку.
Колотилосьь, калатало
криве колесо в піску.
Колотилосьь, калатало
та й упало на пісок.
— До-ка-та-ли-ся, —
казали котик, Клава і візок.
Андрій Німенко

1.

2.

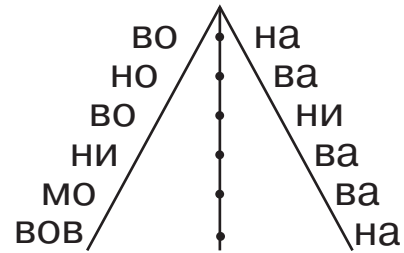
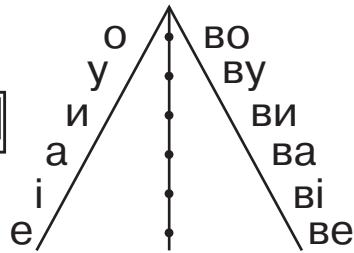

3.

	а	о	і	у	и	е
в			ві			

4.

5.

В Івана нова ма на.

Вона _____ «Нива».

Іван вивів ма ну «Ниву» на ниву.

6.

В	і	→	н	→															
в	о	→	н	а	→														

7.

□ □ □ □ □

□ □ □ □ □

□ □ □ □ □

8.

СКОРОМОВКА

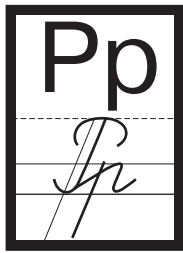
Водовіз віз воду з водопроводу.

9.

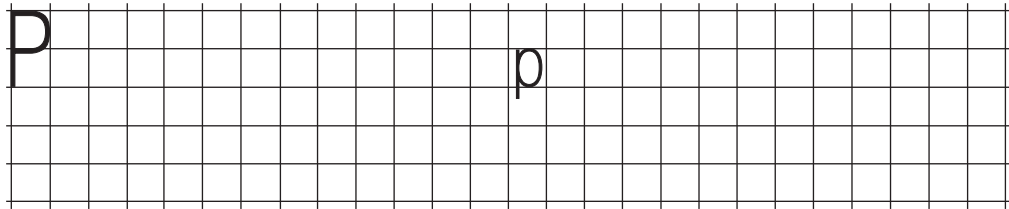

Вітер віє, повіває —
він вербу стару гойдає.
Вибіг вовчик на поляну
і на вітер косо глянув.
Вітер вовчика злякався
і в дупло верби сховався.
Ганна Чубач

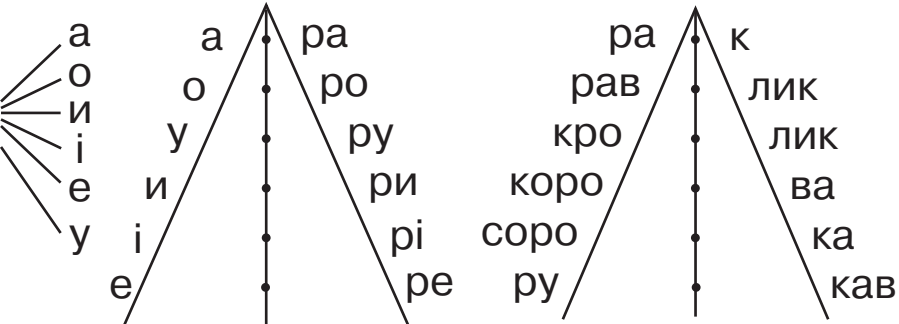

1.

2.

3.

4.

КОЛО РІКИ

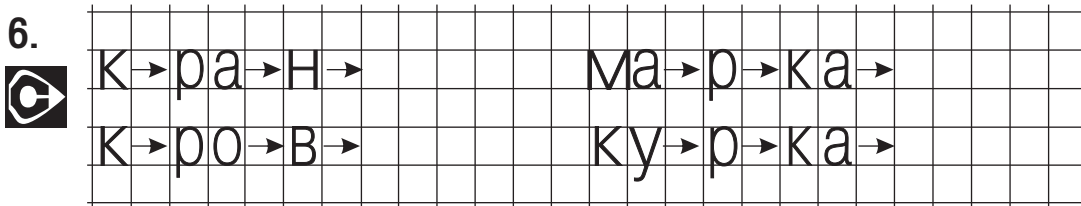
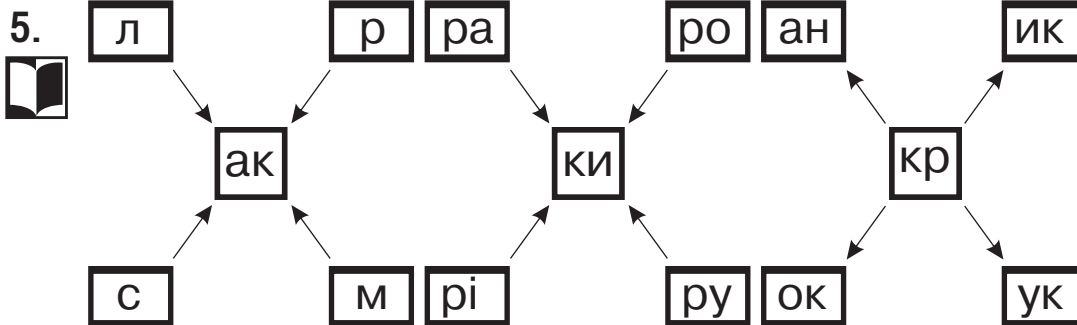

Ранок. Роман і Маринка коло ріки. Он равлик.

На раві роса. Красиво! Роман ловив карасів.

А Маринка оувала Мурку.

7. **СКОРОМОВКА**
Три дроворуби у трьох дворах дрова рубають.

8.   **СМІШИНКА**
Песик, півник і три курки
стали гратися у жмурки.
Песик перебіг подвір'я
і скуб-скуб курей за пір'я.
Він ловив їх так завзято,
що всі кури — фур-р-р! — на хату.

5. со → пі → л → ка
 ↓ ↓ ↓ ↓
 с в ас ли
 ↓ ↓ ↓ ↓
 на ник ка на

3 2 1
 палка
 3 2 1
 пилка
 Пилип

6. па → л → ка →
 пи → л → ка →

са → па →
 ла → па →

7. У лісі:

У полі:

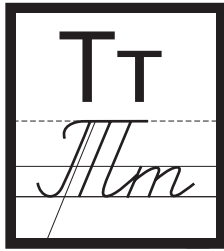

8.

ПИЛИПОВА ЛИПА

В садочку у Пилипа
 зросла висока липа.
 Не лінь було Пилипу
 щодня полити липу.
 — Спасибі! — до Пилипа
 лопоче листям липа.

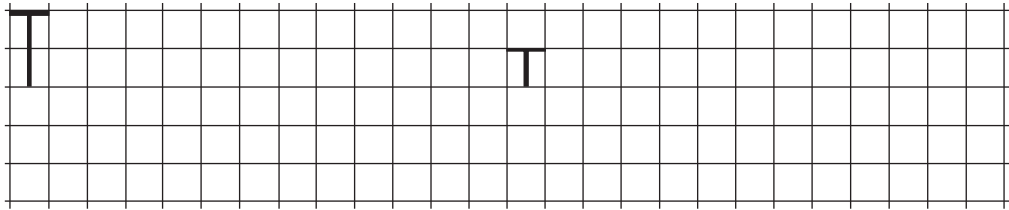
1.

--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

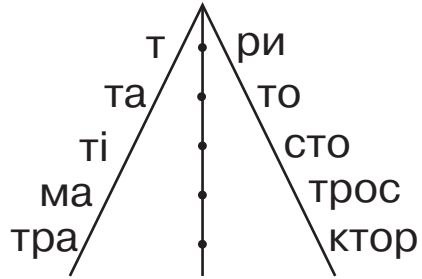
2.

3.

	а	о	у	и	і
т					
тр			тру		трі
ст		сто		сти	
стр			стру		стрі
стл		стло		стли	стлі

4.

У КІМНАТІ
 Тарас і Марта — у кімнаті.
 Тут иван. Там стіл.
 На стіні — _____ картина.
 Тарас _____ .
 Марта _____ .

5.

та → вар
 ло → **ТО** → рік
 си → му

мі ток Ти рас
 ка то ма трос
 ті сто Ан тон
 ло сно Та мур

6.

ЛИСТІВКА → ЛИСТ → СТІЛ →

7.

СКОРОМОВКА

Ходить посміюха по сміттю
 з малими посміюшенятами.

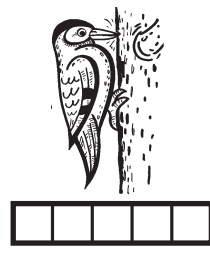
8.

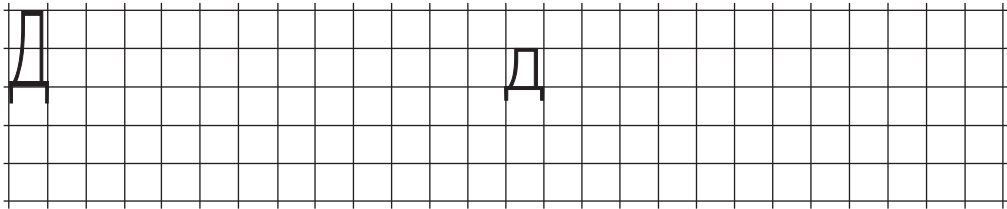
СМІШИНКА

Котик — хвостик волохатий —
 по підлозі скаче,
 замітає котик хату,
 бо Таня ледача.

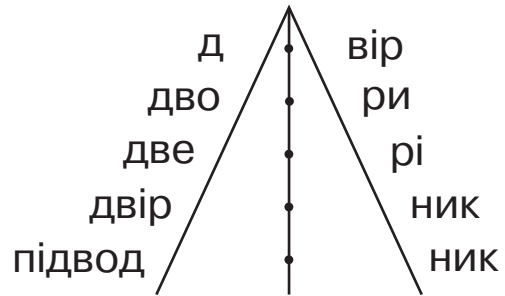
2.

3.

	а	о	у	и	і	е
д						
дв						
дл						
др						
рд						

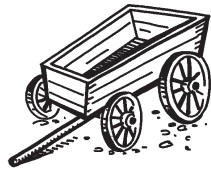

4.

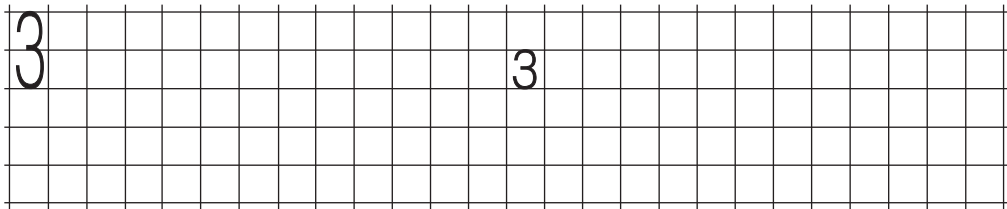
НА ДНІПРІ

Влітку Ліда і Денис відвідали діда Дмитра. Дідусів дім недалеко від Дніпра. Дніпро — велика і красива ріка. По Дніпрі плава□т□ кора□лі. Дес□т□ днів провели діти у діда Дмитра. Ловили ри□у у Дніпрі, плавали та каталис□ на катері.

1.

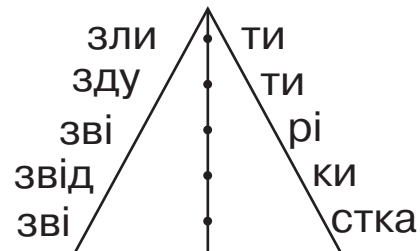
2.

3.

	а	о	у	и	і	е
з						
зл						
зд						
зн						
зв						

4.

ЗИМА

При ла зима. Випав сні .

Діти ви ли по ул ти.

Вадим — на ковзана .

Зіна — на ли а . Мал та каталис на

сан ата . Потім разом ліпили сні овика.

Всім весело!

5.	віз	каз	ка	зварити
	ліз	кіз	ка	зливати
	таз	різ	ка	знімати
	раз	ліз	ти	здолати
	низ	дроз	ди	здавати

6. КОВЗАНИ → КОЗА →

7. **СКОРОМОВКА**

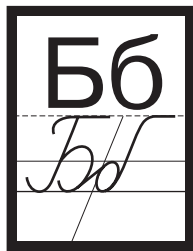
Зупинивсь на зрубі зубр,
задивився зубр на зруб.
Володимир Лучук

8.	зліва			справа
	попереду			позаду
	стоїть			їде

9. **ПОТІШКА**

Запитав у Зіни Г ліб:
— Звідкіля береться хліб?
Розвела руками Зіна:
— Звідкіля ж? Із магазину!
Олексій Кононенко

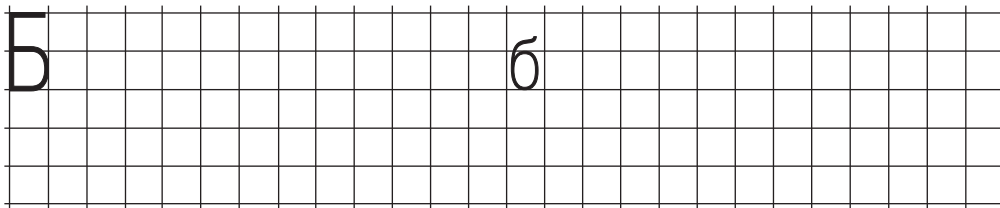
1.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

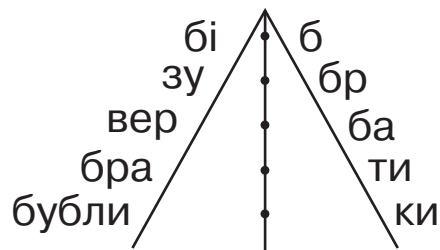
2.

3.

	а	о	у	и	і	е
б						
бр						
бл						
зб						

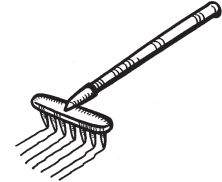
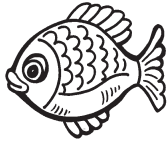
4.

МАЛІ ПОМІНИКИ

Тато і мама на роботі. Маринка з Борисом вдома. Вони прибрали в кімнаті. Потім Борис купив ліб і батон. Маринка на обід зварила бор. Скоро з роботи прили мама і тато.
— Спасибі вам, діти, за обід!

5.

6.

ду → . →

ба → . →

зу → . →

бу → . →

7.

вік
тік
рік
сік
пік

бук
бік
бик
бак
лак

би
ри
ни
ми
пи

ЛО

бал
бул
біл
пил
пал

КА

8.

СКОРОМОВКА

Бабин біб розцвів у дощ.
Буде бабі біб у борщ.

Володимир Ладижець

9.

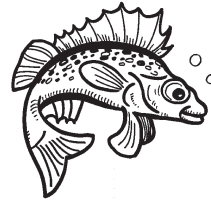
ПОТІШКА

Бором брів бобер до брата
борошна собі набрати,
бо бобриха й бобренята
будуть бублі виробляти.

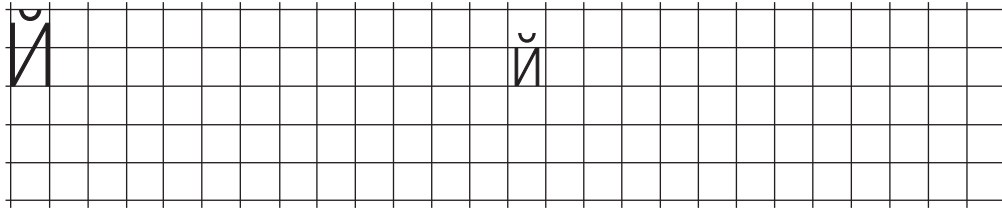
Василь Кравчук

1.

2.

3.

и
і
а
о
у
е

да
ма
ра
па
рі
мі

май
бай
лай
лій
сой
рей

4.

АЙСТРА

Пер а квітка айстри виросла з пилінки. А пилінка впала на земл із зірки. Вно і у квітнику ути епіт. То айстри розмовл т із зірками. В народі і квіти назива т зіро ками.

5.

ма
ра
ма

йо

н
нез
р

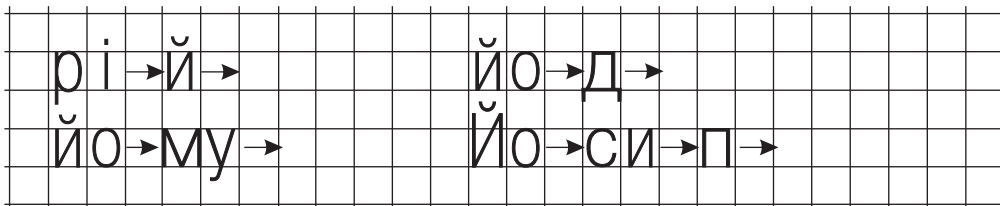
бо
зна
сер

йо

мий
зний
вий

рай
край
сарай
коровай
трамвай

6.

7.

Андрій — Андрійови
Олексій — Олексійови
Віталій — _____
Матвій — _____

великий — малий
добрий — злий
веселий — _____
солодкий — _____

8.

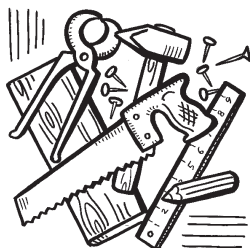
ЗАГАДКА

Він вухатий і сіренький,
і пухнастий, і м'якенький.
В нього лапки замість ніг,
з лісу він до нас прибіг.

9.

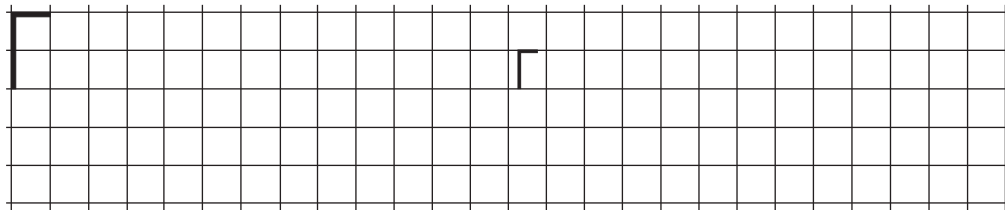
Склади оповідання.

1.

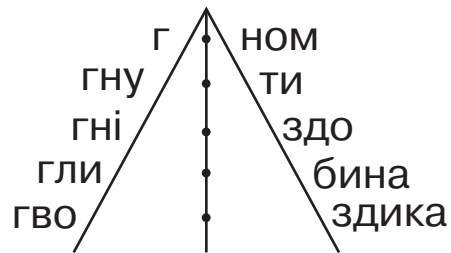
2.

3.

	а	о	у	и	і	е
г						
гр						
гл						
гн						
вгн						

4.

НА ГОРОДІ

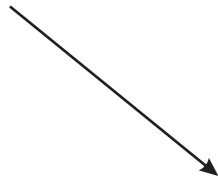

У баби Галини і діда Богдана великий город.
Вони добрі господарі. На городі гарно уродила
городина. Довкола — круглі гарбузи, зелені огір-
ки. Там — помідори, капуста, морква та горо.

5. ГО

га

зон
лка
зета
род
луб

газ
гас
гак
гам
гав

ріг
пиріг
поріг
стеріг
барліг

6.

гу	→	...	→	гуси	о	→	...	→	рок	→	огірок
но	→	...	→	нога	...	→	л	→	ка	→	голка

7.

СКОРОМОВКА

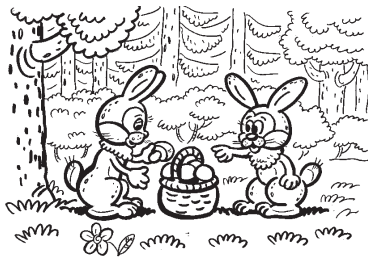

Ніс Г риць пиріг через поріг.
Став на горіх, упав на поріг.

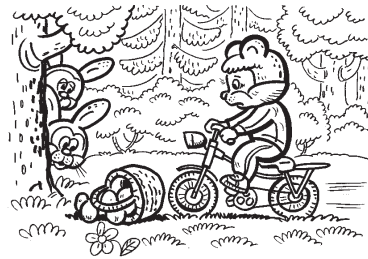
8. Склади казку.

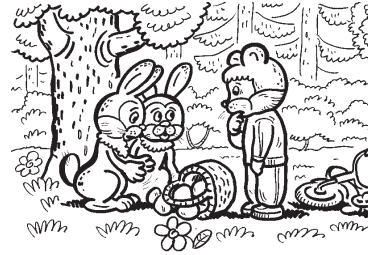
①

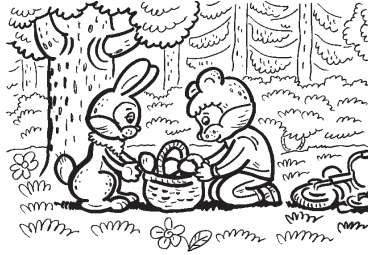
②

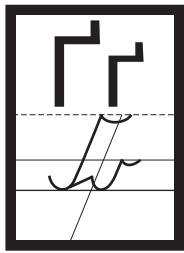

③

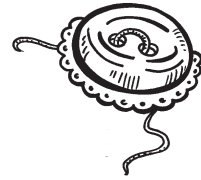

④

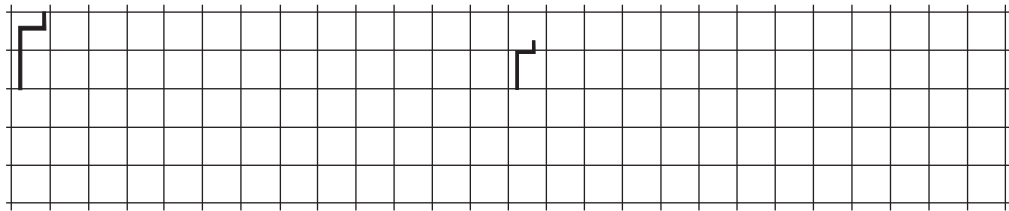

1.

2.

3.

	а	о	у	и	і	е
г						
г						
гн						
гр						
гв						

4.

ГАЗДИН □

Галинка — маленька газдин. Зранку вона виганяла гусей на ставок. Гуси весело гелготали: ге-ге-ге.

— Гил, гил, сірі гусонки, гил на став,— примовляла Галинка.

5.

ґа → ту → но → к

ва

с

6.

ґ	→	н	і	→	.	→	.	н	і	т	а	ґ	→	р	у	→	.	→
.	.	→	н	о	к	→	ґ	→	р	а	→	т	и	→				

7.

СКОРОМОВКА

ґава ґаву запитала:
 — Ти на ґанок не літала?
 — Не літала я на ґанок,
 то й проґавила сніданок.

Ігор Січовик

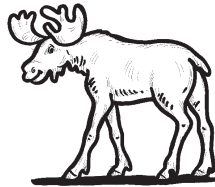
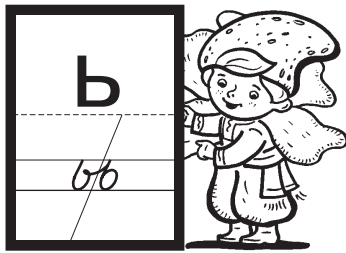
8.

СМІШИНКА

Гуска грає на гітарі,
 ґелґотить гусак гаґарі,
 горобець гука грака,
 ґава гатить гопака.

Юрій Кругляк

1.

2.

ь																			
ль		с		т		н		з		д									

3.

лос
кін
сіл
ден
олен

пень
день
тіль
куль
кіль

ки
ки
ки
ки
ки

т
с
н
л
д
з

ь о

4.

ЛОСІ

Лось — лісова тварина. Ліс дл□ лосів — рід-
на домівка. Лось □сть траву. Але дл□ нього по-
трібна сіль. Василько і дідусь нос□ ть до лісу сіль.

5.

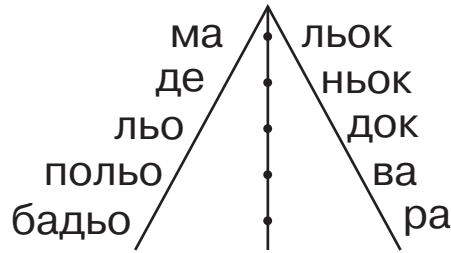
с	і		ь
м	і		ь
л	і		ь
т	і		ь

о	с	і		ь
о	к	у		ь
о	л	е		ь
к	р	і		ь

льо
сльо
польо
кольо
пеньо

ти
к
н
зи
ри

6.

н	о		т	о		л	о		з	о		с	о		д	о
н	ь	о														

7.

СКОРОМОВКА

Сів Сень на пень і просидів цілий день.

8.

Склади розповідь за малюнком.

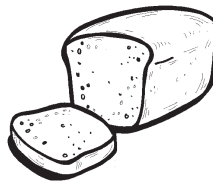
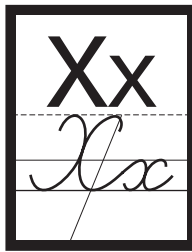
_____.

_____.

_____.

_____.

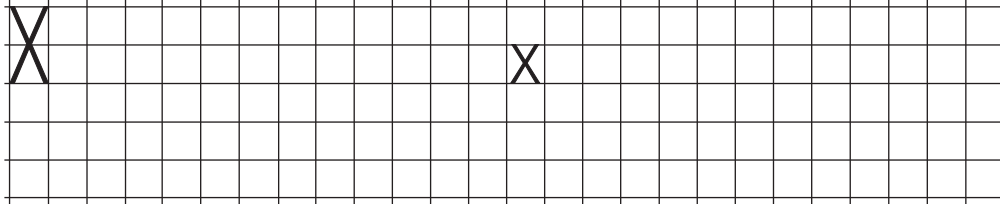
1.

--	--	--	--	--

--	--	--

--	--	--	--

2.

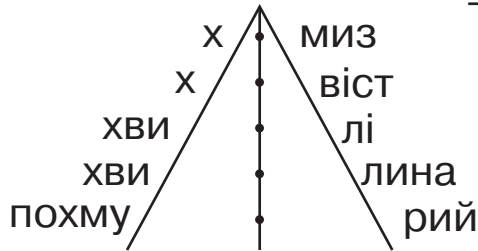

3.

Хо - хо - хо - хо!
Ха - ха - ха - ха!
Хі - хі - хі - хі!
Хи - хи - хи - хи!

	а	о	у	и	і	е
хв						
хм						
хл						
хт						
хр						

хвора
хворий
хвороба
захворіла
перехворіла

4.

58

ДОПОМОГА

мама, Христинки, захворіла, У.
прий□ ли, дів□инки, До, однокласники.
підлогу, Соломійка, підмела.
посуд, помила, Оленка.
друзі, Христинки, Хоро□і, у.

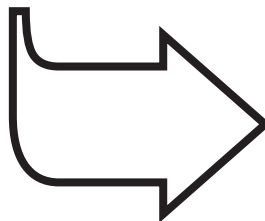
5. пух
рух
дух
дах
мох
міх

хі
тихі
сухі
глухі
похід
хірург

г, ґ або х

рі .
сні .
смі .
дру .
горі .

6.

Харитон → тон → но ти →

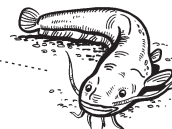
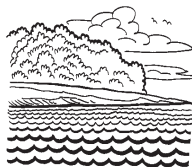
7. СКОРОМОВКА

Ховрашки хотіли хліба.
Ховрашкам давали рибу.
Ховрашки халви хотіли,
та просити не уміли.
Хто нам зможе підказати,
що вони іще їдять?

Ганна Чубач

8. Хто де живе? У кого який хвіст?

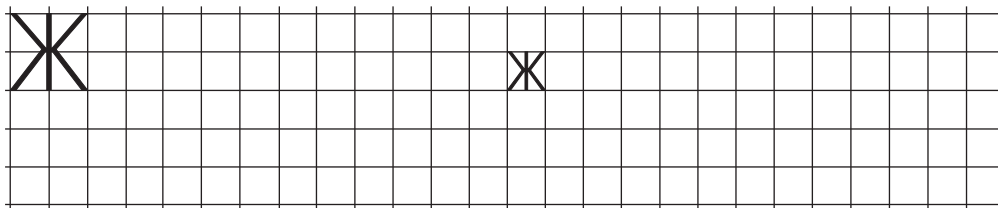

59

1.

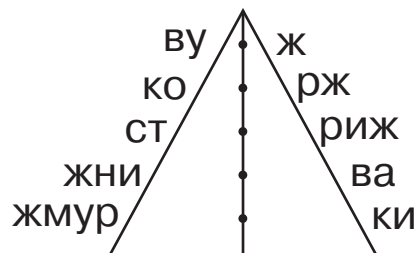
2.

3.

	а	о	у	и	і	е
жл						
лж						
жр						
вж						
жн						

4.

ВАСИЛЬКОВІ КНИЖКИ

Василько дуже л бить итати книжки. У нього іла бібліотека. Хлоп ик зна , о итати треба багато. Житт без книжок — е весна без квітів. А ви ита те книжки?

5. ді | жа | лож | ка | важу | 3
 ме | | дуж | | віжки
 ро | | ніж | | кажан
 са | | стеж | | ріжки
 ду | | книж | | бережу

6. Встав жи або жі.

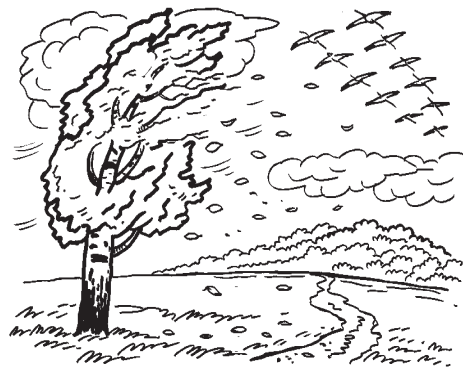
о...на ..нка бі...мо
 ..то но... слу...мо

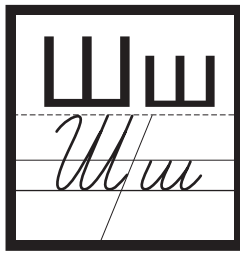
7. **СКОРОМОВКА**

Моржі лежать, моржат сторожать.
 Моржі прибережні — сторожі обережні,
 бо в сніжнім безмежжі — стежки ведмежі.
Грицько Бойко

8. **Склади оповідання, використовуючи такі слова:**

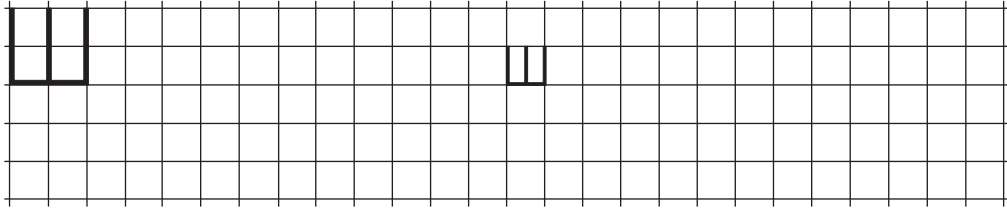
осінь, журавлі,
 теплий край, зима,
 до весни.

1.

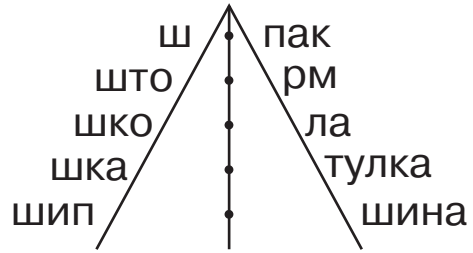
2.

3.

	а	о	у	и	і	е
Ш						
ШК						
ШТ						
ШН						
ШЛ						

4.

ШПАК

До кімнати забіг .

В зубах він тримав .

У поранене крило.

 забрав і посадив у .

Петрик догл дав шпака.

Навесні на вол .

5.

ва
на
гро
гру
гало

Ш І

кі
ви
ми
ши
кри

Шка

шум — сум
каша — каса
мишка — миска
кішка — кіска
шашка — Сашка

6.

ШОКОЛАД → КОЛО →

7.

СКОРОМОВКА

Шило шубку Шурі шило,
шовком, шерстю шви обшило.
Вийшла шубка прехороша
нашій Шурі на порошу.

Володимир Ладижець

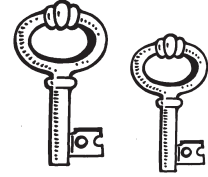
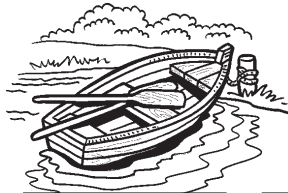
8.

Прибігла мишка до Мишка:
— Позич горіхів півмишка!
Мишко всміхається до мишки:
— А принеси медку півмиски!

Володимир Лучук

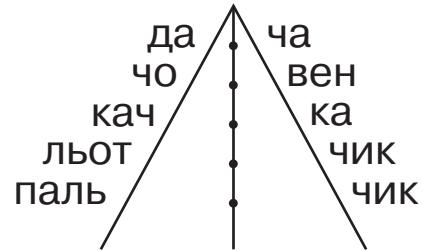

1.

2. ч ч

3.

	а	о	у	и	і	е
 ч						
чк						
чв						
чн						
нч						

4. НАТАЛОЧКА

Наталочка скоро піде в школу. Мама купила донеч і спідничку, блузочку, черевички. В косички мама заплете білі стрічки. У школі Наталочка буде читати, писати, лічити. Підручники і зошити у дівчинки будуть чисті. Сестричка зустрінатиме Наталочку зі школи.

5. піч ба
річ бо
ніч су
меч га

ЧОК

ні пі бо до та
рі ру чка па
ка

6. .. → че → ло → чучело ка → ч → ..
чо → . → ни → ло → чорнило об → ... → ч

7. підручник → піч → річ →

8. **СКОРОМОВКА**

Ходить квочка коло кілочка,
водить діточок коло квіточок.

9. **ДИТЯЧА ПІСЕНЬКА**

Я печу, печу, печу
діткам всім по калачу.
Зверху маком притрушу,
в піч гарячу посаджу.
Випікайтесь, калачі,
у натопленій печі.

Галина Демченко

5.

ца	са
цо	со
ци	си
ці	сі
цьо	сьо

ран
пал
стіл
молод
камін
гороб

ЕЦЬ

лице
кільце
віконце
концерт
обценьки

6. Встанови межі слів.

У віконце світить сонце.

7. СКОРОМОВКА

Всім подобається це куце цуценя.

8. КИЦІ СНИТЬСЯ КРИНИЦЯ

Уві сні всміхалась киця.

Киці, бач, криниця сниться.
Не з водою, а така,
де по вінця молока.

5.

- = 0 -

- 0 = 0 - - 0

- 0 - 0 = 0

= 0 = - 0

6.

картопля
яблуко
буряк
ягоди

яка?
яке?
який?
які?

молода
солодке

7.

на	ня
ра	ря
та	тя
за	зя
да	дя
са	ся
ла	ля

ян
яр
ят
яз
яд
яс
ял

ба	ян	ди	ня
ро	яль	до	ня
бу	дяк	дя	дя
бу	ряк	ня	ня
мо	ряк	си	ня

8.

СКОРОМОВКА

Якось Яків сіяв мак
так-сяк, абияк.

Визрів ярий Яків мак,
та щось коле, як їжак.

1.

2. Ю Ю

3. Ю

р
м
н
т
к
с

ми
чи
ма
тан
гра

ю
таю
люю
цюю
юся

Ю

ля
ра
рась
хим
стина

ДРУЖНА СІМЕЙКА

Юра рибку упіймав,
Гриць картоплі накопав,
Петрик із кринички
витагнув водички,
а маленька Юля
принесла цибулі,
кропу і петрушки —
зварить мама юшку.

5.

ну	ню
лу	лю
ту	тю
ру	рю
су	сю

Нюра — ну-ну
люди — луг
тюлень — тут
рюкзак — руки
сюрприз — судно

6. Встанови межі слів.

Ялюблюмалуватиітанцювати.

7. СКОРОМОВКА

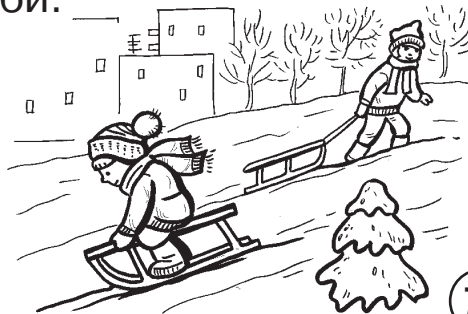
Юра ловить рибу ловко,
скоро мовить скоромовку:
Юлик з Юриком — юннати,
Юрик з Юликом — два брати.

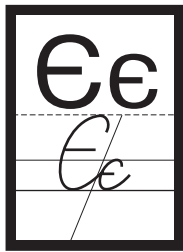

8. Склади приказку зі слів:

санчата, любиш,
і, возити, кататися, люби.

1.

Four sets of empty boxes for writing practice: [][][][] [][][][] [][][][][] [][][][][][]

2.

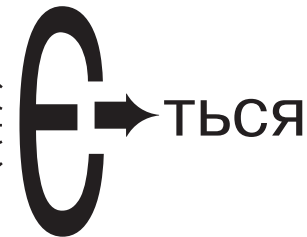
A large grid for writing practice. The first row contains a 'Є' at the beginning and another 'Є' further along. The rest of the grid is empty.

3.

М Є
Н ЄНОТ
р ЄДИНА
С ЄХИДНА
Т ЄДНАЄ

МИ
ГОТУ
ОДЯГА
ВМИВА
ВЗУВА

4.

ГОСПОДАРКА

² зимовий, ¹ Дрімає, ³ ліс.

сніжок, Тихо, падає.

стукіт, Іноді, дятла, пролунає.

дуб, галявині, сто[]ть, На.

дуплі, білочку, Він, своєму, ховає, у.

мороз, []й, страшний, Не.

дерева, стрибає, дерево, з, Вона, на.

запаси, осінні, Шукає.

5.

ле	се	не	те	де	зе	це	ре
лє	сє	нє	тє	дє	зє	цє	рє
єл	єс	єн	єт	єд	єз	єц	єр

ллє
сінє
давнє
літнє
колішнє

6.

В К Р И В А Є → В И Є →

7.

Євген горіхи роздає:

— Оце — моє, оце — твоє.

— А це чие?

— Це теж моє! Дивлюсь горіхів не стає...

А в вас такий Євгенко є,
що так горіхи роздає?

Любов Пшенична

* * *

8.

Що ворона поробляє?

Третій день казки читає.

І ка-р-р-коче тишком-нишком:

— Це якась погана книжка!

Все про вовка, про лисицю,

про кота, про рукавицю,

навіть є про жабу трошки,

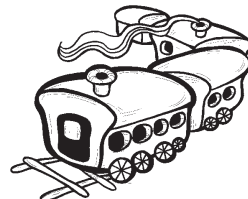
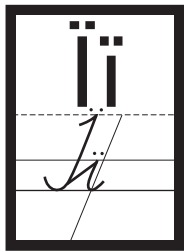
є ще про Котигорошка,

і про змія, що літає...

Лиш про мене тут немає.

Геннадій Літневський

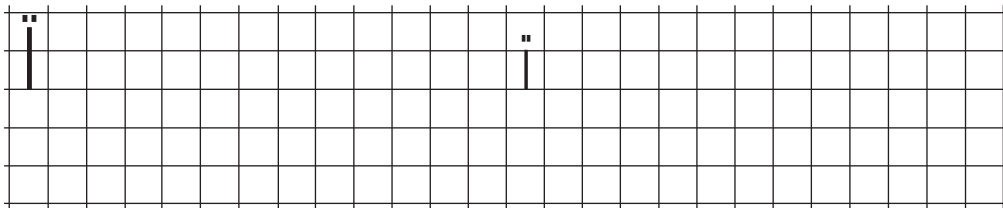

1.

2.

3.

в

м

х

жа

жак

їхав

поїхав

заїхав

виїхав

переїхав

по

ви

за

при

пере

4.

ЗАЙЧИК

Їде Зайчик у трамваї і довкола позирає.
Тут підходить Їжачок і говорить:

— Ваш квиток!

Червоніє Зайчик густо і дає листок капусти.
Пожував Їжак листок.

— Це, — говорить, — не квиток.

Доведеться вам зійти і додому пішки йти.

Ігор Січовик

5.

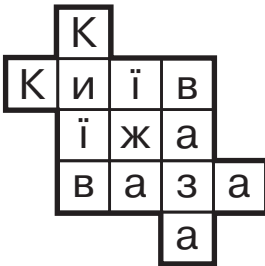

мій — мої
 твій — твої
 гай — гаї
 звичай — звичаї
 трамвай — трамваї

краї'
 країна
 Україна
 українка
 українська

6.

У → кра → ї → на
 ↓ ↓ ↓ ↓
 рок

7.

КАЗКА ПРО СОСНУ ТА СИНІЧКУ

На узліссі росла стара-стара сосна. Стояла і рипіла. Пролітала синичка.

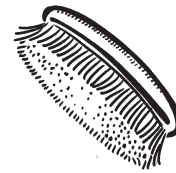
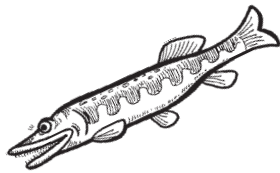
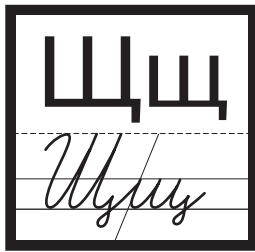
— Чого ви, бабусю, розрипілись? — питає.

— Еге, не зарипиш тут! — каже сосна.

— Завелись у мене під корою жуки-короїди, а в нижніх гілках — жуки-дровосіки, і поїдом їдять, тому сохнути стала. Може, ти, синичко, мені їх трохи повидовбуєш?

8. Продовж далі казку про сосну і синичку.

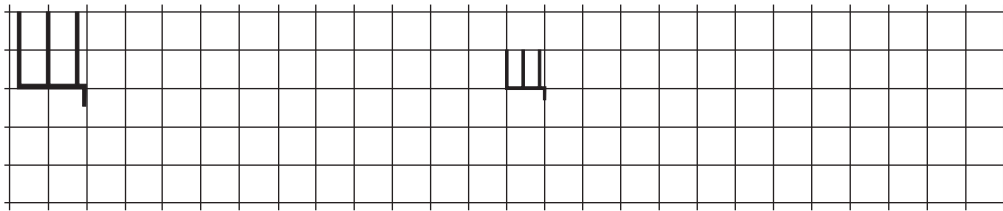
1.

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

2.

3.

ча	чо	чу	чи	чі	че
ша	шо	шу	ши	ші	ше
ща	що	щу	щи	щі	ще

ку
ля
пла
при
хру

Щ

ука
ока
ит
ебіт
ілина

4.

ДОЩ

Прилинули хмари здалеку та й принесли дощ.
Лагідний, прямий. Затанцював він по даху, по
кущах зашелестів. І все, що попало під дощ,
зраділо йому.

Іди, іди, дощику,
зварю тобі борщику.
Мені каша, тобі борщ,
щоб рясніший ішов дощ.

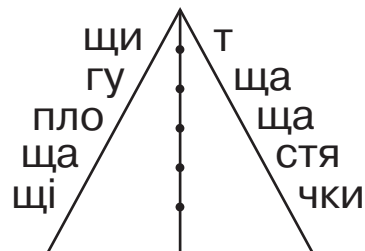

5.

ча	ща
чо	що
чу	щу
чи	щи
че	ще

щавель
щока
щука
щиглик
щетина

6. **Встанови межі слів.**

Мороз щипає нісі щоки.

7.

СКОРОМОВКА

Щиглі в куцах пищали,
щоранку сповіщали:
«В куцах вітрище свище,
гуляє морозище».

Грицько Бойко

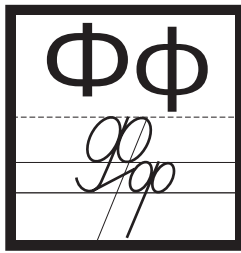

8. **Віднови текст. Пронумеруй речення у правильному порядку.**

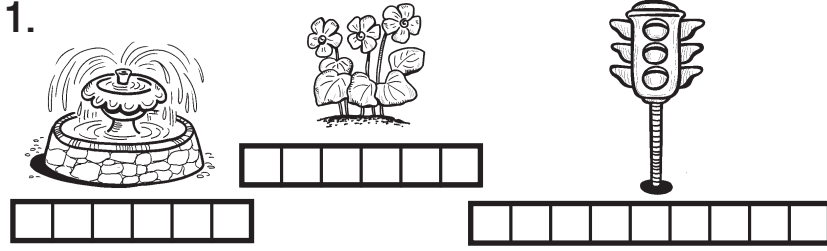

- Там було повно щук і лящів.
- Був гарний сонячний день.
- Котик пішов до річки.
- Рибки вистрибували з води і сміялися з нього.
- Але котик забув вудку.

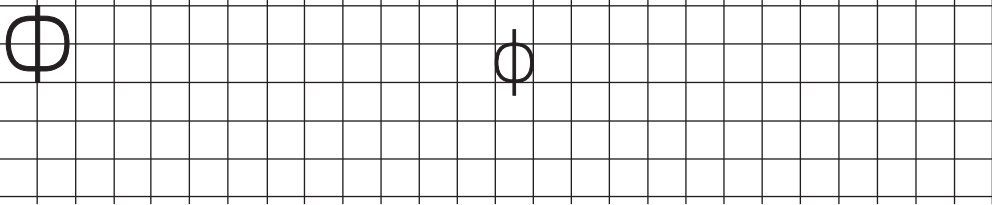

1.

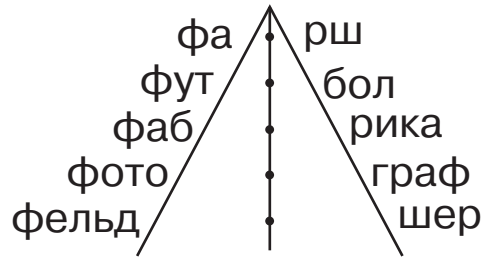
2.

3.

	а	о	у	и	і	е
Ф						
В						
Х						
ХВ						
Фл						

4.

МОЛОЧНА ФЕРМА

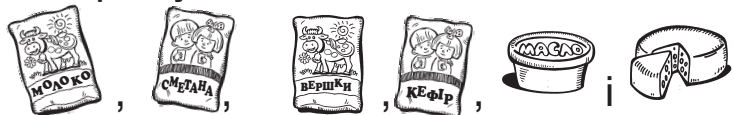

На молочній фермі багато породистих корів.

Вони стоять у теплих корівниках. Стіни пофарбовані білою фарбою.

Дядько Федір завідує фермою. Корови дають багато молока. З молока люди отримують різні смачні продукти:

5.

ФА

ра

кел

зан

ФАР

ба

ХВОЯ

ХВИЛЯ

тух

ХВАЛА

ХВАЛЬКО

фор

ХВІРТКА

6.

7.

фрукти → кури →

8.

СКОРОМОВКА

Флокси, флокси на фланелі —
фартушок зацвів у Нелі.

Варвара Гринько

9.

ЖАРТ

Побачивши в зоопарку жирафу, малий Федь-
ко сказав:

— От добре, що я на неї не схожий.

— А то чого? — здивувалася Софійка.

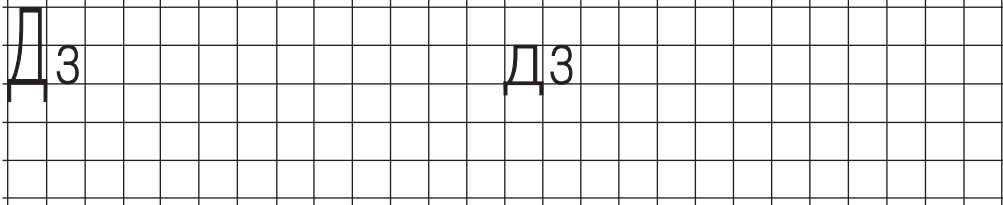
— Еге, довелося б щодня мити таку довгу
шию!

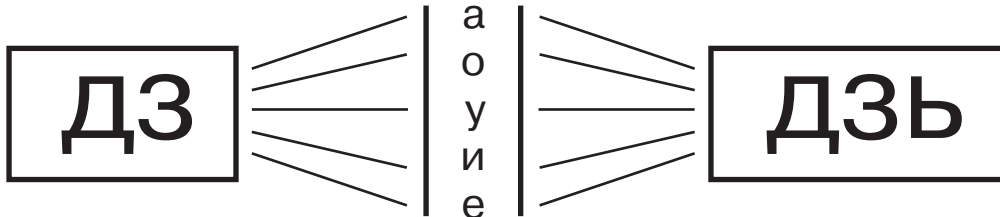
1.

2.

3.

4.

КУКУРУДЗА

Кукурудза — корисна рослина. З неї виробляють борошно, крупи, крохмаль. З кукурудзи виходить гарний силос для тварин. Варені качани кукурудзи дуже смачні. Їх люблять їсти діти і дорослі.

5. дзьоб |
 дзьоб | ик
 дзьоб | ати
 дзьоб | нути
 дзьоб | атий

дзвін |
 дзвін | ОК
 дзвін | ОЧОК
 дзвін | КИЙ
 дзве | ніти

6. **Встанови межі слів.**

Дзюрчить підземний струмок.

7.

СКОРОМОВКА

Дзьобнув хлібця горобець,
 дзьоб обтер об стовбурець.
 Барабольки подзьобав,
 по бруківці пострибав.

Грицько Бойко

8. **Які квітки тобі подобаються? Чому?**

Де вони ростуть?

1.

Three empty rectangular boxes for handwriting practice.

2.

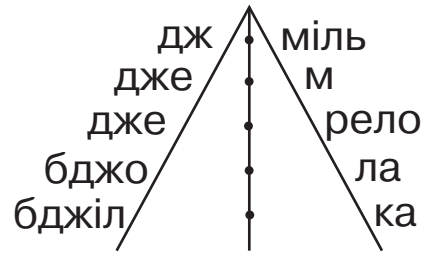

A large grid for handwriting practice. The word 'ДЖ' is written in the top row, followed by a large gap, and then 'дж' is written in the top row.

3.

	а	о	у	и	і	е
ч						
дж						

4.

БДЖІЛКА І КОНВАЛІЯ

Вилетіла з вулика бджілка. Чує: десь дзвенять дзвіночки.

Прилітає до лісу. А то дзвонять квітки конвалії. Кожна квітка — маленький срібний дзвіночок. Лунає дзвін, аж до пасіки лине. Ото так конвалія кличе бджілок. Прилітають бджілки, збирають з квітки пилок.

За Василем Сухомлинським

5.

ХО
СИ
ВО
РА

ДЖУ

ДЖЕ

рело
рела
рельце
рельця

6.

— о — — джем

7.

СКОРОМОВКА

Женя з бджільми не дружив —
завжди Женя бджіл дражнив.
Женю бджоли не жаліли —
та дражнила нажалили!
— Знай!

Грицько Бойко

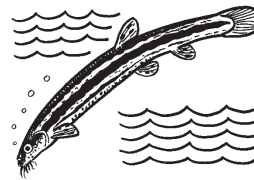
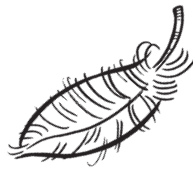
8.

Продовж оповідання. Добери заголовок.

Літо. Спека. А в лісі дзюрчить джерело.
Вода у джерелі чиста і прохолодна.
До джерела прилетіли бджілка і джміль...

1.

2.

	а	я	у	ю	е	є	і	ї
б								
п								
в								
м								
ф								
р								

м та
в
п я н
дев , ю ть
пір є ч
пам
голуб

3.

ХОМ'ЯЧОК

Купила бабуся внукам хом'яка. Біленька м'яка шерсть, червоні оченята. Ротик — наче бантик. І такий уже спритний! Діти назвали його Хомкою.

Гриз він сухарі, моркву, бурячок. Щоки в нього роздувалися. З'їдав усе і кудись зникав.

Одного разу Мар'ян хотів узяти свої гумові чобітки. А там — чималий запас їжі. Замість нірки Хомка чобіток пристосував.

За Андрієм Бондарчуком

4.

б язати
п який
в , ята
м ю є

буряк — бур'ян
буря — пір'я
ряд — подвір'я
духмяний — м'ята

5. **Запиши імена дітей з апострофом.**

Дем'ян,

6.

СКОРОМОВКА

Перепілка — гарна птиця,
та хлоп'ят вона боїться,
бо хлоп'ята беруть гілку
і лякають перепілку.
Не потрібно так лякати —
в неї п'ять перепелят.

Ганна Чубач

7. **Склади оповідання за малюнком та планом.**

План

1. Дружна сім'я.
2. Батьки на роботі.
3. Діти повернулися зі школи.
4. Прибирання кімнати.

1. Продовж речення.

Бабуся спекла

--	--	--	--	--	--	--	--

 .

- рулет
- колобок
- торт

2. Де яке слово?

Де заховано слово ВЕДМІДЬ, а де — ЗАЄЦЬ?

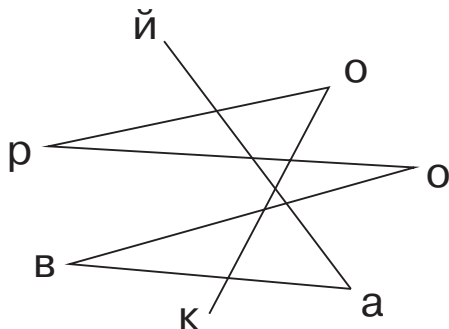
Запиши їх у відповідні клітинки.

--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

3. Встанови послідовність літер, прочитай слово і запиши його.

86

--	--	--	--	--	--	--	--

1. **Доповни речення.**

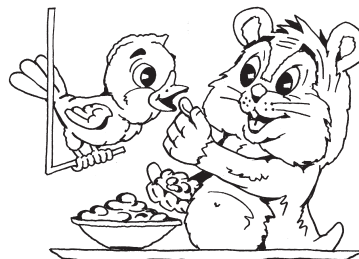
Хом'як

--	--	--	--	--

 пташку.

- годує
- напуває
- одягає

2. **Знайди на малюнку цих персонажів**

та підпиши їх імена.

Хом'як Хома збирає пшеницю, а хом'як Пухнастик — горох.

--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3. **Прочитай речення.**

Робік закривав у банки помідори, але переплутав їх із яблуками.

Де заховано слово ПОМІДОР,
а де — ЯБЛУКО? Запиши слова
у відповідні клітинки.

--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--

1. Продовж речення.

Дівчинка малює візерунок на .

- папері
- стіні
- чашці
- дошці

2. Прочитай швидко пари слів. Підкреслили букви, якими ці слова відрізняються.

день — пень

ліс — лис

шапка — лапка

бак — бук

зефір — кефір

рак — рік

серезка — мережка

кіт — кит

половина — полонина

гриф — граф

3. Допиши потрібні слова.

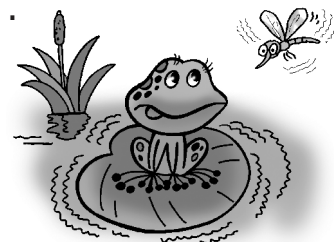
Де струмочок жебонить,

жаба в затінку .

Ловить мушок не сачком,

а липучим .

Варвара Гринько

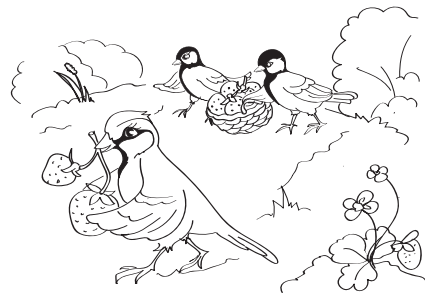
1. Встанови послідовність літер і прочитай приказку. Запиши її.

2. Який склад «загубився»? Допиши.

Із галявини синич
несли ягоди суніч .
А шпа у них питали:
— Де це жару ви набрали?
— То не жар, а ягід .
Пригощайтесь, шпа .

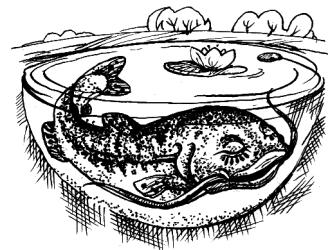

Володимир Кленц

3. Прочитай вірш. Розглянь малюнок. Підкресли слово-помилку. Запиши у клітинках потрібне слово.

Спить старий сердитий сом,
сниться сому сьомий сон.
Сонце пестить поплавок,
сом сопе на весь лісок.

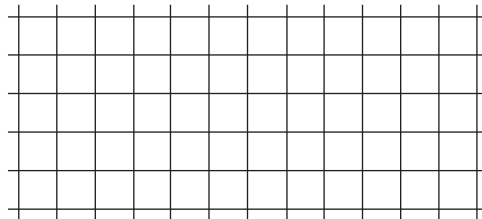
Анатолій Камінчук

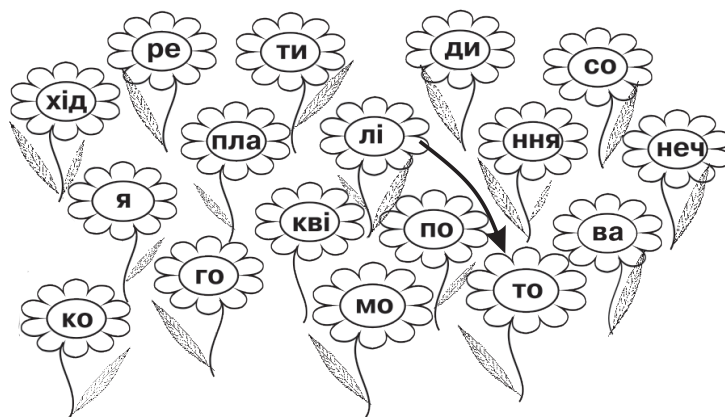
1. **Склади і запиши назви весняних квітів.**

ПІД	ФІ	НИК
СОК	ПРО	АЛ
КА	СНІЖ	ЛІ

2. **Збери сім «літніх» слів за зразком.**

3. **Прочитай віршик зі словами-плутанками.**

Запиши ці слова правильно.

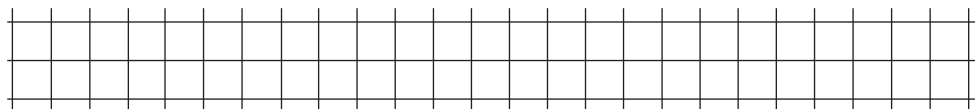
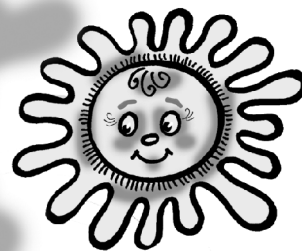
ЩИКДО пострибав до лісу.

В небі ГАДУРАЙ повисла

із краплиночок дрібних.

КОНЕЧСО сміється в них.

Віра Паронова

1. Склади і прочитай речення.

квіткою

над

джміль

кружляє

траві

крапельки

на

роси

блищать

струмок

долині

у

дзюрчав

2. Прочитай вірш. Розглянь малюнок. Підкресли слово-помилку. Запиши потрібне слово.

Вранці часу я не гаю,
на зарядку вибігаю:
марширую, присідаю,
легко бігаю, стрибаю.
І не стомлююсь нітрішки,
бо я дужі маю віжки.

Ігор Січовик

--	--	--	--	--

3. Прочитай віршик зі словами-плутанками.

Запиши ці слова правильно.

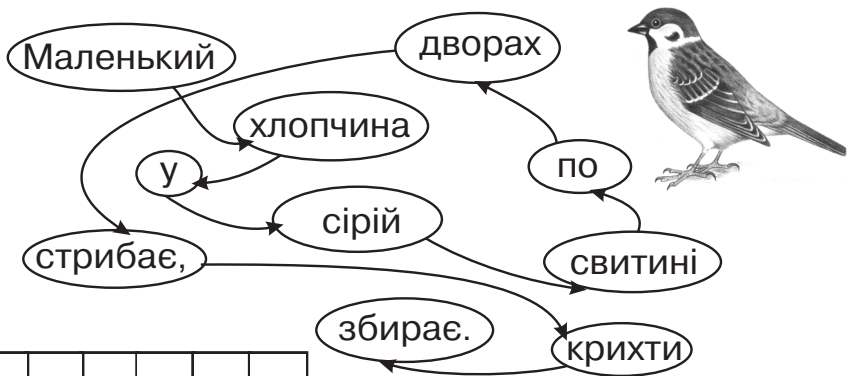
КАХМАР йшла на іменини
до сестрички, до РИХМАНИ.
В подарунок ЩОД несла
й ненароком розлила.

Грицько Чубай

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1. Прочитай і відгадай загадку. Слово-відгадку запиши.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2. Прочитай текст. Запиши слова, зображені малюнками.

ВЕДМІДЬ МАЛЮЄ

 малював — осику, березу, й між ними червону . Поруч поставив пасіку і вікна відчинив у поле, а сам у   сховався, щоб не кусали . Бо дуже хотілося меду рудому .

Микола Сингаївський

1. Прочитай вірш. Розглянь малюнок. Підкресли слово-помилку. Запиши потрібне слово.

На майдані, де фонтан,
у футболу грав фазан.
Був би класний піаніст —
заважає пишний хвіст.

Тамара Коломієць

--	--	--	--	--	--	--	--	--

2. Прочитай текст. Запиши слова, зображені малюнками.

ЯКА СТЕЖКА НАЙКРАЩА?

Засперечалися , яка найкраща.

— До , бо там є .

— Ні, до , бо там є .

— Ні, до , бо там можна скупатися.

— Ні-і, в , бо там просторо...

Аж тут прийшла мама. й питають, яка найкраща.

— Додому, дітки. До рідної .

Дмитро Чередниченко

1. **Прочитай текст. Кого ти вважаєш друзями кошеняти? Чому?**

Кошеня Рудько таке миле, що його доглядають усі мешканці будинку. Дівчинка Оля пригощає його молочком. Риболов Іван Іванович щоразу приносить рибку. А бабуся Орися спеціально купує смачний корм для кошенят.

2. **Прочитай текст. Спиши перший абзац, замінюючи малюнки відповідними словами.**

У зеленому лісі під кущем живуть Павлик, Золотинка та Крапочка.

Рано-вранці, коли сходить , лісові починають будити метушливого , розважливого та веселого . Зелений дзвонить у , щоб малюки йшли до школи.

Катерина Олевська

A large grid for writing the answer to the second question.

УДК 811.161.2(075.2)
ББК 81.2Укр71
Б 90

Будна Н.О.
Б 90 Українська мова. Супутник букваря. Від А до Я : 1 кл. / Н.О. Будна. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2019. — 96 с.
ISBN 978-966-10-5665-6

«Супутник букваря. Від А до Я» — це універсальний посібник для вироблення навичок читання та розвитку мовлення в період навчання грамоти. Відповідає Державному стандарту початкової освіти, типовим освітнім програмам і підручнику «Українська мова. Буквар. 1 клас» (автори М.С. Вашуленко, О.В. Вашуленко).

Запропоновано вправи на звуковий аналіз слів, друкування букв, складів, слів, розширення кута зору під час читання. Дібраний матеріал сприяє розвитку мовлення, логічного мислення, читачьких навичок, формуванню пізнавальної активності учнів, збагачує словниковий запас, допомагає проводити диференційовану роботу під час опанування грамоти.

Для учнів 1 класу, учителів початкових класів, батьків.

УДК 811.161.2(075.2)
ББК 81.2Укр71

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

УВАГА!

Завантажуйте безкоштовний інтерактивний додаток,
використовуючи детальну інструкцію, за посиланням:

bohdan-digital.com/009913

Технічна підтримка: (0352) 52-06-07, 067-352-09-89;
admin@bohdan-digital.com

Навчальне видання
БУДНА Наталя Олександрівна
УКРАЇНСЬКА МОВА
СУПУТНИК БУКВАРЯ. ВІД А ДО Я

1 клас

Головний редактор *Богдан Будний*
Редактор *Марія Мигаль*
Художник *Володимир Басалига*
Технічний редактор *Неля Домарецька*
Комп'ютерна верстка *Галини Кузів*

На обкладинці використані фото з інтернетджерел:
<https://karpaty.love/places-objects/ozera-karpat/4-ozero-synevyr.html>
<https://guide.karpaty.ua/uk/places/synevyr>

Підписано до друку 16.10.2018 р. Формат 70x84/16. Друк офсетний. Гарнітура Pragmatica.
Папір офсетний. Умовн. друк. арк. 6,48. Умовн. фарбо-відб. 6,48.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 4221 від 07.12.2011 р.
Навчальна внига – Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002
Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352)52-06-07; 52-05-48
office@bohdan-books.com www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-5665-6

© Навчальна книга – Богдан, 2019